Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-8878

No. 112 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Gegužės-May 12, 1948 ★ ★ ★ Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

Kriaukim

Vėlyvas Pavasaris.
Worcesteryj.
Darbštūs Žmonės.
50,000 Parašų.
Rašo R. MIZARA

Praeitą šeštadienį ir sekmadienį buvau Worcesteryj.

Pakelėje miškeliai dar toli gražu ne visi sužaliavę. Tai rodo, jog šioje mūsų krašto dalyje šiemet pavasaris vėlyvas.

Tik kai kur matėsi ganyklose karvės, laižančios vėšliąją žolelę.

Vykstant atgal, tiesa, traukinyj jautėsi pavasarinė atmosfera: vagonai perpildyti grįžtančiaisiais didmiestin ir nemažai niūjorkiškių moterėlių vežėsi iš Connecticut'o gėlių bei alyvų žiedų puokštes.

Pavasaris ne tik vėlyvas, bet ir lietingas.

Kadangi žiemą sniego buvo priversta daug, tai žmonės bijosi, idant vasaros nekamuotų baisioji sausra.

O vasara vistik ateis!...

★ ★ ★

Buvau ALDLD 11-tos kuopos narių mitinge. Sprendėm kai kuriuos nesusipratimus, kilusius tarp Worcesterio aldiečių (vyrų) ir Laisvės. Nedideli tai buvo nesusipratimai ir jie, tenka pažymėti, buvo išspręsti draugiškai.

Nutarta užprotokoluoti kuopos knygoje daug maž šitaip: **kas ligi šiol buvo—pamiršta; žiūrėkime, kad ateityje nekiltų nesusipratimų.**

11-toji kuopa turi nemažai narių ir gerų pasišventėlių. Štai, veteranas **Simonas Janulis,** kuopos finansų sekretorius, per naktį dirbęs, tiesiai iš darbo atvyko kuopos mitingan!...

Žmogus virš 60 metų. Ne vienas stebisi jo energija ir ryžtu.

★ ★ ★

Worcesteriečiai — įdomūs, darbštūs ir kruopštūs žmonės. Jų **Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugija** mieste turi salę ir gerą klūbą, gi užmiestyje, prie ežero—Olympia Parką su klūbu.

Abi nuosavybės be jokių skolų!

—Kuri kita Amerikos lietuvių kolonija tatai turi? — ne vienas jų pasididžiuodamas klausia.

Kiek žinau, nei viena kita to neturi, su jais susilyginti negali.

Bet worcesteriečiai turi daug ir darbo,—techninio darbo. Juk visa tai reikia prižiūrėti, tvarkyti!

★ ★ ★

Pietavau pas malonius draugus Lukus. Jis pasakoja man:

—Daug gerų mūsų žmonių pas mus miršta...

Tai tiesa!

Pastaruoju laiku mirtis išplėšė iš mūs ne vieną veikėją. Bet ne visur pasitraukusiųjų vietas užima jauni žmonės.

Beje, worcesteriečiai džiaugiasi savo nauja Aido Choro mokytoja **Čeponyte.**

Sako, ji gabi ir maloni ir Aido Chorą išlaikys tame pačiame aukštume, kokiame išlaikė dėl ligos pasitraukusioji Karsokienė.

★ ★ ★

Po pietų turėjome trečiosios partijos ir Wallace'o pasekėjų mitingą. Nedidelis jis buvo, bet brandus.

Progresyvei partijai tenka surinkti Massachusetts valstijoje 50,000 piliečių parašų, kad ji galėtų savo kandidatus išstatyti lapkričio 2 dienos rinkimuose.

Parašus renka ir tūli lietuviai veikėjai.

Jusius man sako, jog darbas nėra lengvas, bet įdomus. Kai kurie žmonės, paprašyti pasirašyti po peticija, atkerta: "už komunistus nesirašysiu."

Tai hearstinės propagandos aukos!

Pirmininkui Skliutui papra-šius, susirinkusieji sudėjo rinkiminei propagandai vesti apie $120 aukų!

★ ★ ★

Worcesteryj yra daug gerų, progresyvių lietuvių ir su jais visuomet malonu pasikalbėti. Tik gaila, kad šiuo sykiu buvo permažai laiko.

Visi worcesteriečiai ryžtasi mestis didžiulin darban — Wallace'ui Jungtinių Valstijų prezidentu išrinkti!

Puiku!

Trumanas su Teismu Suardė Gręsusį Gelžkelių Streiką

Pervedus Trumanui Geležinkelius į Armijos Rankas ir Dar Išgavus Teismo Indžionkšiną, Vadai Atšaukė Streiką

Washington, geg. 11. — Prez. Trumanas geg. 10 d. 1 valandą popiet įsakė armijai perimti geležinkelius į savo žinybą. Tuomet armijos sekretorius Royall Kenneth liepė visiems geležinkeliečiams dirbti, kaip draftuotiems į kariuomenę. Bet geležinkelių Garvežių Mašinistų ir Ugniakūrių Brolijos ir "Svičmanų" Unija dar neklausė karinio įsakymo. Todėl prezidentas po 6 valandų išgavo federalio apskrities teisėjo T. Alano Goldsborough indžionkšiną (drausmę), kuris baustinai įsakė tiems geležinkeliečiams be pertraukos dirbti.

Tuomet minimų unijų vadai ir atšaukė streiką, kuris būtų prasidėjęs antradienį 6 val. ryto.

Sulaikius streiką, bus tęsiamos derybos tarp kompanijų ir unijų, tarpininkaujant valdžios atstovams. Geležinkeliečiai reikalauja pakelt algą 30 nuošimčių ir pagerint darbo sąlygas. Prezidentinė "faktų ieškojimo" komisija ir kompanijos siūlė jiem pridėti tiktai po 15 ir pusę cento valandai.

75,000 Chryslerio Auto. Darbininkų Pradeda Streiką

Detroit, Mich. — Pranešama, kad šį antradienį sustreikuos 75,000 Chryslerio automobilių korporacijos darbininkų, CIO unijistai. Jie reikalauja pridėti po 30 centų valandinės algos ir kitų pagerinimų. Menama, kad streikuos ir 10,000 Briggs darbininkų.

MURRAY DEKLAMUOJA PRIEŠ WALLACE'Ą

Atlantic City, N. J. — CIO pirmininkas Philip Murray, kalbėdamas Amalmeitų Rūbsiuvių Unijos suvažiavime, pasakojo, būk Henrio Wallace'o trečioji partija "nor sugriauti darbininkų judėjimą." Kartu jis deklamavo prieš komunistus ir užreiškė, kad "ne vieta CIO unijose tiem, kurie priešinasi Marshallo planui."

Anglijos Karo Laivyno Manevrai prieš Sovietus

London. — Anglų karo laivynas pradeda didžiulius pratimus Šiaurinėje Jūroje ties Norvegija. Pratimuose dalyvauja apie 100 karinių laivų. Tais manevrais Anglija drąsina Norvegiją ir Švediją, esą, kad "nepasiduotų spaudimui iš Rusijos pusės."

IRAKO FANATIKAI UŽPULDINĖJA ŽYDUS

Bagdad, Irak. — Arabiški fanatikai paskleidė gandus, būk žydai pardavinėją užnuodytus saldainius. Mahometoniški religiniai tamsūnai užpuldinėja ir žaloja žydus. Vienas žydas užmuštas. Irako politikieriai kursto govėdas prieš žydus todėl, kad Palestinos žydai kovoja už tautinę sau valstybę.

Dar $3,224,000,000 Paskirta Karinėms Oro Jėgoms

Washington. — Senatorių ir kongresmanų įgaliotiniai susitarė, kad Amerikos oro jėgos būtų padidintos iki 70 grupių lėktuvų ir lakūnų. Tam jie skiria $3,224,000,000. Prez. Trumanas reikalavo tiktai 66 oro jėgų grupių.

Profesoriai ir Kunigai Protestuoja prieš Mundto Bilių

Ann Arbor, Mich. — 33 universiteto profesoriai, kunigai ir žymūs piliečiai pasirašė protestą prieš kongresui įneštą Mundto bilių. Protestas sako, tas bilius mindžioja konstitucines piliečių teises.

Kairo. — Egipto valdžia paskyrė 16 milionų dolerių karui prieš Palestinos žydus.

Chicago. — Skerdyklos ginkluoja streiklaužius revolveriais.

LIETUVIŲ KULTŪRINIO CENTRO REIKALAI

Prieš keletą dienų paskelbėme oficialų mūsų bendrovės nupirkto namo atidarymą. Taip pat prisiminėme, kad mūsų finansinis vajus dar nėra užbaigtas. Prašėme vėl teikti finansinės paramos.

Džiugu pranešti, kad jau šiek tiek atsiliepimų susilaukėme. Sekami prisidėjo:

PASKOLOMIS

Louis ir Anna Bagdonas, Pittsfield, Mass.	$500.00

ŠĖRAIS

George M. Grigas, Brooklyn, N. Y.	$100.00
Joseph Kovas, Brooklyn, N. Y.	50.00
ALDLD Br. 51, Burton, Ohio	25.00
ALDLD Br. 47, Montreal, Can.	25.00
Liet. Sveikatos Kultūros Kliubas, B'klyn.	25.00
John Cook, Montello, Mass.	25.00

Kultūrinio Centro atidarymas įvyks per Decoration Day šventes, būtent, gegužės 29, 30 ir 31 dienomis. Prašome ne tik Brooklyno, bet ir kitų kolonijų lietuvius ruoštis atidaryme skaitlingai dalyvauti.

Visai reikalais rašykite:

LITHUANIAN BUILDING CORPORATION,
427 Lorimer Street, Brooklyn, 6, N. Y.

NAUJA ČECHOSLOVAKIJOS KONSTITUCIJA UŽTIKRINA DARBO TEISĘ KIEKVIENAM

Praga. — Čechoslovakijos seimas vienbalsiai užgyrė valdžios pasiūlytą naują konstituciją.

Ši konstitucija užtikrina kiekvienam darbo teisę, socialę apdraudą ir pamatinę apšvietą valstybės lėšomis.

Naujoji konstitucija taipgi perėmė iš senosios tokius demokratinius nuostatus, kaip žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvė.

Naujoji konstitucija uždraudžia skleisti fašizmą ir tautinę bei religinę neapykantą.

Pamatinis valstybės principas, pagal naująją konstituciją, yra demokratinė liaudies valdžia.

Priėmus šią konstituciją, tapo paleistas senasis seimas ir paskelbti naujo seimo rinkimai po trijų savaičių.

Dauguma Pietinių Korejiečių Balsavę

Seoul, Koreja. — Amerikonų korespondentai praneša, jog rinkimuose Amerikos užimtoje pietinėje Korejos pusėje balsavę 85 nuošimčiai piliečių. Tiem rinkimam priešinosi vadinami kairieji. Susidūrimuose buvę užmušta iki 100 žmonių. Kairieji reikalavo vienų bendrų rinkimų šiaurinei ir pietinei Korejai, kaip kad Sovietai siūlė. Šiaurinė Korejos pusė yra Sovietų užimta.

Maskva. — Sovietų šachmatininkas Michail Botvinnik laimėjo pasaulinį čampionatą prieš holandą dr. Maxa Euwe.

Žydai Praskynė Sau Vieškelį į Tel Aviv

Jeruzalė. — Per žiaurų mūšį į vakarus nuo Jeruzalės žydai nušlavė arabus, kurie buvo užkirtę žydams vieškelį tarp Jeruzalės ir Tel Aviv.

Šiaurinėje Palestinoje žydai, po 10 dienų įnirtusių kautynių, atėmė iš arabų strateginį Safad miestą, Lebano pasienyje.

PHILA. LAIKRAŠTIS ŠAUKIA SULAIKYT GRAIKŲ ŽUDIKUS

Philadelphia. — Čionaitinis republikonų dienraštis Philadelphia Inquirer reikalavo sulaikyt budelius Graikijos valdovus, kurie naciškai šimtais žudo politinius kalinius.

Sovietai Priėmė J. Valstijų Pasiūlymą Taikiai Derėtis

Sovietai Atremia Įtarimą, kad Jie Esą Kalti už Santykių Blogėjimą; Nurodo Grūmojančius Amerikos Planus

London, geg. 11.—Jungt. Valstijos pasiūlė Sovietų Sąjungai derybas santykiams gerinti tarp šių dviejų šalių. Sovietai priėmė pasiūlymą ir sutiko svarstyti ir spręsti esamus nesutikimus tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos, kaip pranešė Maskvos radijas.

Jungtinių Valstijų ambasadorius gen. Walter Bedell Smith Maksvoj geg. 4 d. įteikė savo valdžios notą Molotovui, Sovietų užsienio reikalų ministrui. Amerikinė nota skundžiasi, kad Sovietų vyriausybė taip "priešinga Amerikos programai dėl Europos atkūrimo" (Marshallo planui).

Amerikos Nota

Amerika savo notoje sako:

— Amerikiečių dauguma remia dabartinę tarptautinę savo valdžios politiką; ir ateinantieji rinkimai nepakeis tos politikos.

Jungtinių Valstijų vyriausybė aiškiai pareiškia, kad Jungtinės Valstijos neturi jokių priešiškų ar užpuolikiškų intencijų prieš Sovietų Sąjungą. Jungtinės Valstijos išsidirbo tokią politiką, kuri negali blogai atsiliepti Sovietų Sąjungos reikalams, jeigu Sovietų Sąjunga stengsis gyventi su kitais kaimynais ir nebandys tiesiogiai ar netiesiogiai paveikti kitų kraštų reikalus.

Amerika savo notoje įtarė Sovietus, kad jų pastangomis buvę pakeistos tūlų kaimyniškų šalių valdžios. — Bet jeigu Sovietai daugiau nedarys tokių bandymų, — sako nota, — tai Jungtinės Valstijos susilaikys nuo nepatinkamų Maskvai veiksmų.

Jeigu Jungtinėse Valstijose ir įvyktų ekonominis krizis, kurį pranašauja komunistai, tatai nesumažintų amerikinės pramonės galybės, kaip įspėja ta nota, siūlydama Sovietam derybas.

Sovietų Atsakymas

Sovietų užsienio reikalų ministras Molotovas, atsiliepdamas į tuos įtarimus, pareiškė:

— Sovietų vyriausybė nori pagerinti santykius su Jungtin. Valstijomis. Bet Sovietai nesutinka su Amerikos valdžios tvirtinimu, kad Sovietų politika rytinėje Europoje esanti priežastis nesklandžių santykių tarp Sovietų ir Amerikos.

Sovietų Sąjunga padarė draugiškumo ir tarpusavio apsigynimo sutartis su trimis kaimyniškais kraštais tik prieš užpuolimo pakartojimą iš Vokietijos ir galimų jos talkininkų pusės. Juk ir Jungtinės Valstijos stiprina ryšius su kaimyniškais sau amerikiniais kraštais — Kanada, Meksika ir kitais.

Netiesa, kad per Sovietų Sąjungos įsikišimą įvyko demokratinės atmainos rytiniuose Europos kraštuose. Tie kraštai nekenčia fašizmo ir nenori naujo karo. Komunistai pateko į valdžias tenai todėl, kad jie yra tvirčiausi kovotojai prieš naują karą.

(Tąsa 5-me pusl.)

Tūkstančiai Maršuos į Washingtoną Prieš Mundto Bilių

New York. — Ši ketvirtadienį numaršuos iš čia 2,000 unijistų ir kitų progresyvių į Washingtoną ir reikalaus, kad kongresas atmestų Mundto policinės valstybės bilių. Tas bilius ne tik komunistams grūmoja, bet gręsia sunaikint bendrąsias pilietines teises, kurias užtikrina šalies Konstitucija.

Chicago. — Iš čia maršuoja 100 unijų ir pažangūnų organizacijų atstovų į Washingtoną, kur jie darys spaudimą kongresui, kad sumuštų Mundto bilių.

TRUMAN PRAŠO 818 MILIONŲ DOL. CHINIJAI IR PANAŠIEM

Washington.— Prez. Trumanas prašė, kad kongresas paskirtų dar $818,000,000 paramos reakciniams Chinijos, Graikijos ir Turkijos valdovams ir Triestui.

ORAS.—Būsią lietaus.

"STEBŪKLINGAS" GEN. J. ČERNIAUS PATRONAS

New York. — Paaiškėjo, kas yra patronas generolo Jono Černiaus, buvusio smetoniñio Lietuvos premjero. Tai vokietis avantiūristas Eduard von Rothkirch. Jis sakė, kad per jo pastangas Černius buvo priimtas iš Anglijos į Jungtines Valstijas.

Von Rothkirch kvietė generolą Černių į savo kolegijos profesorius Hilmane, 40 gyventojų kaimelyje, Minnesotos valstijoj. Bet, reporterių klausinėjamas, von Rothkirch pripažino, jog ta kolegija dar tik ant popierio. Dabar jis renka $600,000 kolegijos patalpom statyti, o Černius su šeima galėsiąs gyventi Rothkircho namuose.

Vokiečių Šnipo Sūnus

Čia jau von Rothkirch ėmė pasakoti "stebūklingą" savo gyvenimo istoriją; girdi:

Aš esu sūnus vokiečio, kuris buvo Vokietijos šnipas Pirmajame pasauliniame kare. O andai aš buvau policinis teisėjas Morrison apskrityj, Minnesotoj. Aš esu 30 metų amž. ir turtingas. Bet kai sulauksiu 35 metų, tai gausiu 4 milionus dolerių palikimu šioje šalyje ir iš užsienio. Aš turiu plačius žibalo ir vario biznius; turiu dvarus Minnesotoj ir Californijoj.

Šnipinėjęs Amerikai

Von Rothkirch gyrėsi:

Per keletą paskutinių metų aš buvau rytinėje Europoje ir padėjau bėgti nesutinkantiems su Sovietais rusų oficieriams ir kareiviams. Tam aš išleidau $80,000 savų pinigų. Aš greitai grįšiu Europon ir vėl bėgdinsiu žmones iš rusų užimtų vietų, kol dar ne per vėlu.

Pirmiau, ten būdamas, aš davinėjau slaptas žinias generolui J. H. Hilderingui, buvusiam Amerikos valstybės sekretoriaus padėjėjui dėl užimtų žemių Europoje.

Karo metu aš buvau Jungtinių Valstijų oro jėgų kapitonas. Iš tarnybos buvau paleistas su "warrant" oficieriaus laipsniu. Rytinėje Europoje aš kovojau kaip "partizanas" (prieš komunistus). Šioje šalyje taip pat buvo kelis kartus mėginta mane nušauti.

Reakcinis Padauža

Taip nupiešė save tas generolo Černiaus patronas von Rothkirch'as — pagyras, šnipas, reakcijos apuokas.

PROTESTO STREIKAS KASYKLOS DUGNE

London. — Jau antra savaitė kai 92 Walesword angliakasiai streikuoja kasyklos gelmėje, protestuodami, kad valdžia nutarė uždaryti šią kasyklą. Metodistų ir baptistų kunigai sekmadienį nusiuntė kasyklon ir atlaikė streikieriam pamaldas.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. —:— Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNIŠKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Sako, Tūli Zionistai Jau "Taikstosi"

Daily Workerio bendradarbis Barnard Rubin praneša, jog jam teko sužinoti, kad Žydų Agentūros (Jewish Agency) — vyriausios žydų judėjimo dėl Palestinos nepriklausomybės įstaigos — tūli nariai jau pradedą svyruoti, "taikstytis."

Kaip žinia, ligi šiol buvo skelbiama, jog truks-pliš, bet žydai skelbs Palestinoje savo šalies nepriklausomybę, skelbs ją gegužės mėnesio 16 d., kai anglų "globa" oficialiai baigsis.

Rašytojas dabar žymi, jog tūli oportunistai žydų tarpe jau galvoja šitaip: ar nevertėtų, girdi, išklausyti ir amerikiečių bei anglų "patarimų" ir žydų valstybės nepriklausomybės skelbimą atidėti tolimesniam laikui.

Netenka nei sakyti, Washingtono ir Londono valdovai deda nemažai vilčių tokiuose žmonėse; Washingtonas ir Londonas nesigaili pastangų patraukti jiems "į savo pusę."

Jeigu dėl to viso žydai skelbimą nepriklausomos savo valstybės Palestinoje atidėtų "neribotam laikui," tai, žinoma, būtų užduotas smūgis visam zionistiniam judėjimui ir tiems šimtams tūkstančių žydų, kurie yra įsitikinę, jog Palestina bus nepriklausoma ir jie joje susiras sau prieglaudą ir laimę.

Neužilgo matysime, kaip ten bus.

Teroristai

Charlestono mieste (South Carolina valstijoje) raudonbaubių suglūšintas tūlas Rudolph Serreo užmušė **Robert New**, žymų marininkų unijoje veikėją. Užmuštasis buvo Charlestone **Wallace for President Komiteto** pirmininkas, o jo užmušėjas — raudonbaubis, marininkų unijos Currano pasekėjas ir kovotojas "prieš komunizmą."

Wallace'o priešai, progresyvių žmonių priešai, deda didžiausių pastangų judėjimui už trečiosios partijos įkūrimą sulaikyti. Jie eina iš lygsvaros, jie imasi teroristinių priemonių; jie mano, kad tuo būdu jie sulaikys liaudies judėjimą.

Iš East St. Louis (Illinois) pranešama, jog ten praėjusią savaitę vienas streiklaužis nušovė streikierį mėsos pramonės darbininką unijistą (CIO), **Edward Hucks**, juodveidį.

Liaudies judėjimo priešai mano, jog jiems teroro pagalba pavyks nustelbti darbo žmonių judėjimą. Klysta jie!

Šitie teroristiniai mušeikų-žmogžudžių "žygiai" tik dar labiau sucementuos liaudies vienybę, darbo žmonių pasiryžimą vesti kovą tiek politiniame, tiek ekonominiame frontuose prieš savo priešus, nepaisant, iš kurios pusės jie pasirodys.

Prieš Mundt'o Bilį

New Yorko valstijos gubernatorius Dewey, aną dieną kalbėdamas Oregono valstijoje pareiškė, kad jis priešingas Jungtinių Valstijų Komunistų Partijos pavarymui pogrindin.

Dewey, atsiminkime, nėra komunistų draugas, jis smerkia komunizmą, tačiau priešingas Mundto biliui, dabar įneštam į kongresą, ir priešingas republikono Stasseno plepalams, kuriais šis skelbia, būk komunistinė partija turėtų būti pavaryta pogrindin.

Prieš keletą dienų senatorius Taft, kalbėdamas Milwaukee mieste, pasakė, beveik tą patį, ką ir Dewey. Taftas priešingas Komunistų Partijos padarymui nelegale; jis mano, jog Amerikoje komunistai turi teisę gyvuoti viešai ir pareikšti savo nuomonę; tą teisę garantuoja šalies konstitucija, Teisių Bilius.

Tiek Dewey, tiek Taftas yra užsigrūdinę republikonai, dešinieji, tačiau ir jie nesutinka su Ne-Amerikiniu Komitetu ir republikonu Stassenu, kuris, nors skelbiasi progresyviu, tačiau kalba, kaip Hitleris.

Nerėikia būti komunistu, kad supratus, jog Mundto-Nixono bilius, įteiktas žemesniesiems Kongreso rūmams, yra žalingas mūsų kraštui. Tai supranta, tai žino kiekvienas asmuo, kuris mato toliau savo nosies.

Mundto-Nixono biliaus pavojaus nemato tik biaurūs hitlerininkai ir visoki pagieža persiėmę prieš progresyvį judėjimą asmenys.

Na, betgi Mundto-Nixono bilius jau įteiktas kongresui ir jis bus pradėtas svarstyti, kaip sako pranešimai iš Washingtono, sekamą ketvirtadienį.

Tenka dėti didžiausios pastangos, kad juo daugiau kongresmanų prieš šį bilių balsuotų.

Juo daugiau bus paduota prieš jį balsų žemesniuose Kongreso rūmuose, tuo lengviau jis bus atmestas senate.

Dar kartą patariame visoms organizacijoms ir pavieniams asmenims: rašykite savo kongresmanams atvirukus, laiškus, rezoliucijas bei telegramas ir siųskite jiems, reikalaujant, kad šis bilius būtų atmestas.

Ginkite Amerikos konstituciją, Teisių Bilių!

Ginkite Amerikos žmonėms laisvę ir teisę viešai ir atvirai pasakyti savo nuomonę visokiausiais visuomeniniais klausimais.

Kovokite prieš supolicinimą mūsų krašto!

Kas Ką Rašo ir Sako

APIE SMETONINIUS MELAGIUS

Urugvajaus lietuviai turi bėdos su grupele fašistinių smetonininkų, kurie, matyt, nesidrovi bjauriausio melo kovoje prieš pažangųjį judėjimą. Apie tai skaitome Urugvajaus Darbe. Laikraštis sako:

Mūsų smetonininkai ištikimai laikosi Hitlerio palikimo: meluoti, visada meluoti; su laiku melas liekasi priimamas už tiesą mažiau informuotų žmonių galvosenose. Taip elgiasi čia kartais pasirodančio murzino lapelio suluošinto proto ir moralės rašeivos. Nežinodami kaip apeiti jiems karčią tikrovę, ryšium su Urugvajaus lietuvių kolonijos paduotais parašais, prašant, kad būtų sudaryti diplomatiniai santykiai su Tarybų Lietuva, negalėdami pakęsti mūsų plačiai pasklidusios spaudos ir negalėdami pernešti į desperaciją juos vedančią mūsų radijo, griebiasi paties nešvariausio šmeižto prieš mūsų judėjimo vadovaujančius asmenis. O pažangiąją mūsų kolonijį jie siekia įbauginti gasdinimais policiniu teroru ir pan.

Nesusilaikydami nuo juos apimtos pagiežos ir keršto troškimo prieš visus lietuvius, simpatizuojančius Tarybinei tėvynei, viešai prisipažįsta turį pagrobę mūsų parašus, kad pavartojus Brazilijos žvalgybos metodus. Labai abejojame, kad tai smetonininkams pasisektų čia Urugvajuje. Gąsdinimais jie daugiau save raminasi, negu ką pabaugina.

Išsijuosę meluoja ir net Brazilijos policijos šmeižtus pralenkia. Pav., S. Paulyje tebuvo suimti 5 PPAL Kongreso atstovai ir 3 kiti lietuviai: Porto Alegre areštuoti trys lietuviai. Betgi Graužinio pakalikams žinoma, kad Brazilijoje mūsų tautiečiai masiniai suimami; esą jau virš 100 įkalintų... Tokią skaitlinę jie tyčia skelbia, kad sukelti nerimą. Kitas biaurus jų prasimanymas, tai nuvalkiotas fašistinis melas, jog pažangusis darbo žmonių judėjimas yra remiamas Tarybų Sąjungos pasiuntinybių. Tokio šmeižto, sąryšyj su areštais Brazilijoje, nedrįso skelbti net pati Brazilijos žvalgyba, pasitenkinusi neva "įrodymu" TSRS Pasiuntinybės pasitarnavimo Brazilijos lietuviams: Betgi smetoniniai gaivalai tvirtina, kad mes esame gavę 110 tūkstančių kruzeirų (jų apskaičiavimu — daugiau 10,000 pezų!). Teisybę taip nešvankiai falsifikuoti tegali tik fašistinio raugo nedorėliai. Brazilijos lietuvių surinktas aukas (viso 160,000 kruzeirų) dėl Lietuvos žmonių paramos, šlamštlapio rašeivos paverčia pinigais, anot jų, prisiųstais Tarybų Sąjungos Pasiuntinybės, kad išlaikius mūsų judėjimą... Jie gali ir galės meluoti, tačiau niekad to negalės įrodyti. Nejrodys dėl to, kad visas pasaulis žino, kad tie 110,000 kruzeirų per Tarybų Sąjungos Pasiuntinybę Rio de Janeire buvo pasiųsti ne kur kitur, o į Jungtines Amerikos Valstybes, kur buvo supirkti chirurginiai instrumentai ir pasiųsti Lietuvon. Bet suniekšėję provokatoriai, aišku, to neskelbs savo purviname, alkoholikų užpildomame, šlamšte.

Niekas negalės mus apkaltinti ir niekas negali suabejoti dėl mūsų įplaukų: visos, tiek laikraščiui, tiek radijui, kongresui, nuosavo namo įsigijimui ir kit. aukos, buvo ir yra viešai skelbiamos DARBE, ir apie tai kiekvienas gali pasitikrinti.

Na, o dėl mūsų vadovaujančių asmenų "prabangiško" gyvenimo, dėl automobilių, dėl brangių kostiumų ir kito panašaus melo, pasakysime tiek: tokiu kvailu melu jie tegali įsitikinti tiktai patys save ir lygaus proto bei dvasios apie save suburtą grupelę žmonių. Gi mūsų kolonijai yra labai gerai žinoma, kad mūsų tarpe nesiranda nei vieno apmokamo darbuotojo, nei vieno prabangiškai gyvenančio, nes visi sau duoną pelnosi darbininko uždarbiu. Tą gerai žino net nekurie ir jų "veikėjai."

Tuščios jų pastangos papūgiškai kartoti hitlerinius melus ir provokacijas. Nepavyks jiems nieko su tuo apgauti.

IŠ KUR KYLA ABEJONĖ DIEVU?

So. Bostono Darbininke A. Maceina gailisi tų, kurie yra išsilaisvinę iš religinių prietarų. Jis bando išaiškinti tuos žmogaus išgyvenimus, kurie jį priveda prie abejojimo Dievu. O tokių žmonių esą daug. Girdi, "ne tik tarp suaugusių, bet ir tarp jaunuolių galima rasti šito liūdno tipo žmonių, kurie domisi visu kuo, tik ne religija." Toliau jis sako:

Aš pats pažįstu tokių jau nuolių. Tai yra kuklūs, meilūs, mandagūs žmonės, bet prie jų sielos yra prisisiurbusi religinio abejingumo kirmėlė, ir man darosi baugu dėl jųjų ateities. Jie visu kuo domisi: daug skaito, gerai sportuoja, puikiai šoka, moka draugijose gražiai elgtis, —o vis dėlto aš baugiai žiūriu į jų ateitį, nes svarbiausiems klausimams, religijos klausimams jie yra kurti ir bejausmiai. (D., geg. 7 d.)

Be reikalo Maceina sielojasi tų jaunų žmonių ateitimi. Tas faktas, kad jie išsilaisvino iš religinių prietarų, jie jau vieną koją įkėlę į geresnę, protingesnę ateitį. Niekas tiek žmonių nesulaiko nuo kultūros ir progreso, kaip tikėjimas dievais ir bauginimasis velniais.

PAŠIEPIA REAKCIJONIERIUS

Žymus liberalas advokatas Arthur Garfield Hays mano, kad reakcijonieriai Kongrese nebeteko visokios lygsvaros ir su jais susikalbėti labai sunku. Jų didesniam pašiepimui, Hays sako, kad jeigu jis būtų išrinktas į Kongresą, tai įneštų bilių prieš komunistus, kuriame būtų pasakyta: "Ši šalis buvo laiminga ir neturėjo bėdos, kol mus užpludo komunistų gaujos ir pagimdė aukštas kainas, streikus, suokalbius ir išdavystes." Bet kadangi komunistus sunku atskirti nuo nekomunistų, tai, Hays sako, "reikia pradėti tyrinėti žmonių protą." Tam tikslui, sako, reikia tam tikros mašinos. Tokios mašinos išradimui Kongresas turi paskirti dešimt bilijonų dolerių!

Tuo tarpu Kongresas turi priversti "visus komunistus nešioti batus aukštais aulais, raudonus marškinius, kailines kepures ir užsiauginti barzdas (tiek vyrai, tiek moterys)".

Žiūrint į dabartinio Kongreso sąstatą, tiesiog stebėtis reikia, jog toks bilius iš tikrųjų nebuvo patiektas. Mūsų kongresmanai taip paveikti raudonbaubizmo ir isterijos, kad jie balsuotų kad ir už kvailiausį bilių, kuriame tik būtų paminėti raudonieji ir komunistai.

Po Aštuonių Dešimtų Metų

(Tąsa)

Rašo ROJUS MIZARA

"Kol mes, jaučiamės čionai (Amerikoj) tiktai svečiais, kol lietuvių emigrantų bangos, be paliovos muš damos į Amerikos lietuvių sauszemį, atneša į mūsų visuomeniškąją budavonę vis naują medžiagą, — tol mums niekas negrąsina. Bet pradėkime jaustis Amerikoj kaip namie, perkirskim su Lietuva ryšius, o tuoj pamatysim ką kitą. Mūsų žmonės, nustoję vienintėlio tinkamo jųjų būdui idealo — lietuvystės — pilnai užsileis, dvasiniame gyvenime, pasiners materializme ir tuo būdu, nustoję savo sielos tvirtumo, turės savyje mažai atsirėmimo pastangų..." ("Naujoji Lietuva," 1915 m. spalių mėn., Chicago, Ill.)

R. Karūža nematė nieko naudingo Amerikoje. Jam atrodė, jog čia viskas yra paremta tik doleriu; sumaterijalėjimas viešpatauja visose gyvenimo srityse ir tuo būdu lietuviai, apsigyvenę čia visam, suges, paskęs menkysčių jūroje ir jie nebus niekam reikalingi — ypačiai lietuvių tautai jie būsią žuvę. Todėl paskutiniai jo straipsnio žodžiai buvo toki:

"Būkime... Amerikoje tiktai svečiais, žiūrėkime į Lietuvą kaipo į mūsų tikrąją tėvynę — tuomet nepražūsime." (Mano pabraukta. — R. M.)

Tenka pažymėti, jog p. Karūža, virš paminėtus žodžius rašydamas, apie Lietuvos nepriklausomybę nei nesvajojo. Lietuva tuomet gyveno pirmąją vokiečių (kaizerinę) okupaciją ir gera dalis Amerikos lietuvių liberalų tuomet tegalvojo tik apie Lietuvai autonomijos išgavimą Rusijos ribose.

Praėjo keleri metai. Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma ir, rodėsi, daugelis amerikiečių lietuvių, ypačiai taip vadinamų "didelių patriotų," turėjo važiuoti Lietuvon ir atgal čion niekad, nebegrįžti. Tačiau taip nebuvo: tik maža, palyginti, dalis jų išvyko Lietuvon, bet ir daugelis tų, kurie tik galėjo, neužilgo grįžo atgal. O nemaža jų dalis išbėgiojo į Argentiną, Braziliją arba Kanadą.

Kodėl? Todėl, kad *nepriklausomybė juos skaudžiai nuvylė.* Nepriklausomybė neatnešė žmonėms laisvės, — ji tik sudarė bazę visokiems savanaudžiams, liaudies priešams lobti. Nepriklausomoje Lietuvoje buvo žiauriai persekiota ne tik darbininkų judėjimas, o ir bet kokis pažangesnis liaudies sąjudis. Kalėjimai, žvalgyba, nuolatinis karo stovis, — dovana, kuria Lietuvos buržuazija apteikė Lietuvos liaudį. Kuomet buržuazija ir dvarponija lobo, — liaudis skendo vargo jūroje.

Visa tai skaudžiai nuvylė amerikiečius lietuvius. Nuvylė juos ir tasai faktas, kad daugelis visokių bendrovių, suorganizuotų neva Lietuvai atstatyti, nunešė tūkstančių amerikiečių lietuvių pinigus — indėlius, šėrus arba pajus. Sukti "patriotai," stovėję tų bendrovių viršūnėse, susisuko sau "lizdelius" geraširdžių sudėtais pinigais!

Tuomet didelis amerikiečių lietuvių daugumas nusitarė gyventi Amerikoj. Tai, aišku, nebuvo sąmoningas "apsisprendimas." Tai buvo vienintėlė logiška jiems išeitis. Didelis jų daugumas susilaukė vaikų; šie augo, čia mokėsi. Tėvai, vaikų padedami, arčiau sutapo su vietos gyvenimu, su sąlygomis. Daugumas jų įsipiliečino ir šiandien nedaug rasime tokių, kurie sakytų, jog Amerikoje esą tik svečiai.

Šiandien amerikietis lietuvis — organizuotas žmogus. Milžiniškas jų daugumas (kalbu apie darbininkus) priklauso profesinėms sąjungoms ir jose veikia išvien su kitataučiais darbininkais, kovodami už didesnį duonos kąsnį, už gražesnį, šviesesnį gyvenimą ir laimingesnį rytojų. Angliakasis, tekstilietis, automobilių pramonės darbininkas, rūbsiuvis, plieno ir medžio išdirbėjas, laivakrovis ir batų siuvėjas! Štai koks šiandien yra vidutinis Amerikos lietuvis! Nemažas, beje, jų skaičius dirba ir maisto pramonėje — skerdyklose, restauranuose. Retas kuris jų neunijistas. Kaipo taisyklė, nedaug kur mūsų žmonės unijų šalinasi; retai kur samdytojas gauna iš jų ir streiklaužių, pramonėje ar fabrike streikui iškilus. Dėl to didelis nuopelnas priklauso pažangiajai Amerikos lietuvių spaudai, — tokienis dienraščiams, kaip Laisvė ir Vilnis.

Yra nemažai ir farmerių, pasiskleidusių po plačiąją Ameriką. Yra keletas tūkstančių biznierių, — daugiausiai smulkių: saliūninninkų, mėsininkų, groserninkų - valgomųjų daiktų pardavinėtojų, duonos kepyklų savininkų, vaistininkų, na, ir graborių. Yra šimtai profesionalų: gydytojų, advokatų, mokytojų, inžinierių.

Gera amerikiečių lietuvių dalis jau sutapo ir su politiniu Amerikos gyvenimu. Jie ne tik rinkimų dieną paduoda savo balsą už tą ar kitą kandidatą, bet taipgi aktyviai dalyvauja rinkiminėse kampanijose ir į gyvenimą ima vis plačiau ir plačiau žiūrėti abiem akim.

Kitais žodžiais, amerikietis lietuvis toli gražu jau ne tas, koks buvo prieš 80 metų!

Tačiau, būtų didelė klaida sakyti, kad jis, amerikietis lietuvis, yra sutraukęs ryšius su savo tėvų kraštu, su Lietuva! Ne! Jo ryšiai su Lietuva dar vis glaudūs, artimi. Gyvendamas amerikinį gyvenimą, jis nepamiršta savo brolių. Jam rūpi, jis sielojasi, kad ten gyvenimas būtų šviesesnis ir geresnis. Ne vienas svajoja, leidžiant sąlygoms, dar nors sykį nuvykti į Lietuvą ir ten apsidairyti, — pakvėpuoti josios oru, pavaikščioti takeliais, kuriais, būdamas vaiku, bėgiojo.

Kiekvienu svarbesniu laikotarpiu, kai tik Lietuvai pagrūmoja pavojus, amerikietis lietuvis stoja jai talkon. Tai puikiai įrodė netolima praeitis — antrasis pasaulinis karas ir antroji vokiečių (nacių) okupacija Lietuvoje: kelios dešimtys tūkstančių lietuvių aktyviai prisidėjo, kad ir su nedidele auka, pagelbėti Lietuvos žmonėm, kovojantiem prieš naciškąjį plėšiką ir nuo jo nukentėjusiem!

V.

80 metų bėgyj lietuvių tauta išgyveno tokių prietykių, kokių ji niekad savo istorijoje nebuvo turėjusi. Tais didžiuliais prietykiais jai ypačiai buvo brandūs 20-tojo amžiaus metai.

Per šį laikotarpį lietuvių tauta aukščiau pakilo kultūroje ir tautiniame sąmojuje; 1905 metų revoliucija; dvi žiaurios vokiečių okupacijos, — pirmasis ir antrasis pasauliniai karai. Šiame laikotarpyje lietuvių tautoje atsirado darbininkų klasės partija — pirmiau social - demokratų, vėliau komunistų, — partija su savo programa, su aiškiais ir atvirais siekimais buržuazijai nuversti ir valstybės galiai užkariauti.

Lietuvių tautai teko išbandyti nepriklausomas buržuazinis gyvenimas, — išmėginti žiauriosios klerikalizmo ir fašizmo diktatūros.

Po to viso Lietuvos liaudis nusitarė nusikratyti buržuazijos viešpatavimu ir Lietuvą paskelbė Tarybų Socialistine Respublika. O kad užtikrinti saugų ir sekmingesnį socializmo plėtojimąsi, Lietuva buvo įjungta į Tarybų Sąjungos tautų šeimą. Tai reiškia, kad mūsų tauta pasirinko tokią visuomeninės santvarkos formą, apie kurią per ilgus amžius šviesiausieji žmonijos protai tegalvojo, kuriai mokslinius pagrindus padėjo Marksas, Engelsas, Leninas — komunistinę santvarką, pažangiausią iš visų santvarkų. Linkui jos šiandien mūsų tauta žygiuoja.

Visi šitie įvykiai Lietuvoje gyvai atsiliepė į Amerikos lietuvius. Kiekvienas svarbesnis reiškinys anapus Atlanto savotiškai mus paveikė. Ne visus vienokiai, tačiau, paveikė. Tai priklausė nuo to, kaip tas ar kitas amerikietis lietuvis yra politiškai nusiteikęs, kokioje "įtakoje" jis radosi.

Šiuo metu visokio plauko reakcininkai, apsivieniję, varo ligi šiol dar negirdėtą melų ir šmeižtų kampaniją prieš Tarybų Lietuvą. Jeigu jiems laikinai pavyksta savo įtakoje palaikyti mūsų visuomenės dalį, tai pareina vyriausiai iš to, kad Amerikos kapitalistų klasė, Amerikos imperialistai, atomo bombos ritieriai yra užsukę visas propagandos priemones — radiją, spaudą, sakyklą, estradą—prieš Tarybų Sąjungą apskritai ir prieš komunistus ypatingai. Daug biznierių, daug profesionalų, dalis darbininkų nedrįsta atviresnio šilto žodžio tarti už Tarybų Lietuvą, nes bijosi būti apšauktais komunistais. Tačiau ir toje žmonių dalyje eina persilaužimas, persiorientavimas. Nesiduos jie visados būti mulkinami. Tarybų Lietuvos pasiekimai, lietuvių tautos gerbūvio suklestėjimas — ne už kalnų ir jis ilgainiui pasieks tų žmonių akis ir ausis.

Tarybų Lietuvos priešų viltis — vienintėlė viltis — karas prieš Tarybų Sąjungą. Bet tokia politika jie sau šalininkų skaičiaus nepadidins, — žmonės nenori karo, jie šlykštisi naujo karo propagandistais.

(Daugiau bus)

Darbo žmogus yra laimingas tada, kada galingas, o galingas tada, kada organizuotas ir apsišvietęs. Ar jau priklausote darbo žmonių reikalus ginančioje draugijoje? Ar gavote jai naujų narių?

MOTERŲ ŽINIOS

Kas nors iš mums mielų žmonių atidavė gyvybę už laisvę nuo fašizmo. Tačiau ateities laisvė ir taika priklausys tiktai nuo gyvųjų budrumo. Mobilizuokit žmones taikai užrašymu dienraščio Laisvės!

Mr. Wallace Pateikė Mūsų Moterims Sveikintiną Platformą-Programą

Einant Henry A. Wallace pateikta rinkimine programa moterų klausimu, Jungtinių Valstijų moterys gautume bemaž tokias pat teises ir progas gyvenime, kokios yra garantuotos ir praktikuojamos Tarybų Sąjungoje.

Mr. Wallace pateikė savo programą moterims gegužės 8-tos popietį įvykusioje Women for Wallace New Yorko valstijos konferencijoje, Hotel Commodore, New Yorke, dalyvaujant tūkstančiams moterų, vietinių komitetų ir organizacijų atstovių.

Pateikti iš vietų moterų raportai apie jau pradėtą ar pradedamą veiklą, greta entuziastiškai sutikto Wallace programo, liūdija, jog Mr. Wallace nesuvils moterų, o moterys nesuvils Wallace'o ir jo bendrakeleivio į vice-prezidentą Glen H. Taylor'o.

Visą Mr. Wallace prakalbą ir jo pateiktą programą matysime šiame skyriuje kada nors sekamose laidose. Tačiau sunku iškęsti nepriminus, jog programe, greta kitko, randasi labai svarbūs gyvybiniai darbo moterims punktai, kurie, jeigu Wallace-Taylor ir jų šalininkai kongresmanai bus išrinkti, suteiks moterims pilną lygybę ir visas progas be panaikinimo moterims apsaugos įstatymų.

Toji lygybė būtų tikra lygybė, o ne tokia, kokią siūlydavo ponios su savo "lygybės" biliumi.

Wallace'o programa nusako valstybės rūpestį motinai ir vaikams: teisę pasilsio su atlyginimu neštume, pagalbą prie gimdymo, pasilsį po gimdymo su teise atgauti savo darbą, kada atgaus spėkas ir sąlygas prie jo sugrįžti, prižiūrėtuves vaikams.

Nevalia būtų diskriminuoti moteris bile darbe ar moksle, o priimtoms į darbą turėtų teikti tas pačias progas, kaip visiems kitiems darbininkams ir mokėti lygų atlyginimą už lygų darbą.

Mr. Wallace nurodė, jog milionai moterų dirba už namų sienų iš reikalo ir iš pasirinkimo. Ir jis prižadėjo, kad jo vyriausybė nebruks tų moterų atgal į virtuvę. Jisai sako: mūsų šalis didelė ir turtinga, galima padaryti pakankamai darbų visiems. Mūsų šalies gyvenimas pilnai suklestės tiktai tuomet, kada kiekvienas galintis dirbti dirbs naudingą darbą ir gaus atlyginimui pilną vertę savo išdirbio.

Mūsų šalis, visi jos pirmūnai didžiuojamės mūsų dirbančiomis moterimis, sakė Wallace. Viskas, ko reikia, tai palengvinti moterims šeimos ir motinos pareigose, kad jos galėtų lengviau dirbti ir laimingiau gyventi.

Lauksime tos vertingos kalbos, to nepaprasto programo pasirodymo mūsų moterų skyriuose.

Dalyvė.

Šeimininkėms

Šį Skyrių Veda E. V.

Gera Kava

Tūlas ilgametis valgyklos savininkas atėjusio pas jį imti eksperto virėjo darbą asmens užklausė:

— Ar moki kavą išvirti?

— Kiekviena šeimininkė tai moka, — atsakė biskį užsigavęs virėjas.

— Kiekviena verda, bet tik kelintoji išverda, — atsakė jam savininkas, vesdamas virėją pirmiausia prie kavos puodo, ką jis darys su tuo puodu, kaip jis jį valys, kaip virs ir laikys kavą. Tiktai patikrinęs prie kavos ir pamatęs mokant, savininkas linksmai nusijuokė ir dadėjo:

— Kepamą ar verdamą valgį gali paskaninti visokiais prieskoniais, priedais. Kava turi būti tik iš savęs gera kava, arba nebus kavos.

Vyriausias geros kavos išvirimas ir gerai pasilaikymas, sako ekspertai virėjai, priklauso nuo sekamų sąlygų:

Kavai virti puodas, koštuvas, visi kraneliai, turi būti tyriausia iššveisti, išplauti bent kartą bėgiu 24 valandų, jeigu puodas nuolat vartojamas.

Priprasti tiksliai atmieruoti kiekį vandens ir jam atitinkamą mierą kavos.

Virti tik sandariausia uždaromame puode.

Nevirinti kavos grūdelių-kruopelių vandenyje, bet uždėtus tankaus audeklo siete viršuje puodo kelis kart perpilti kavai virtį vandeniu. Kruopeles palikti dengiančias puodą iki išsivartos visa kava.

Vandenį pradėti perpildinėti per kavos kruopas tik pilnai verdantį.

Jeigu kavą reikia ilgokai palaikyti, virti tikrai storame, restauranuose vartojamame puode, kuris gali ilgai išlaikyti vienodą šilumą. Atšalusi ir atšildyta kava įgauna pamazgų skonį. Nesant storo puodo, geriau virti kavos po mažai, tik desėtko kito minutų ištekliu.

Netruksi išnaujo padaryti kavos, jeigu turėsi kelis gatavus, sausus sietelius su atmieruota kava ir atskirai puodą verdančio vandens.

Iš naujo darant kavos, niekad nedaryk ant senosios liekanų. Išpilk visą, perskalauk puodą, uždėk sietelį su šviežia kava ir tik tuomet perpilstyk atmieruotu kiekiu verdančio vandens.

TARYBŲ MOTERYS

(Bendroji Tarybinių Žmonių Pažiūra į Šalutines Meiles, Kaip Tai Aprašo Amerikietė Jessica Smith)

Pirm amerikietės apsilankymo Tarybų Sąjungoje, jaunimo laikraštyje Komjaunimo Tiesoje buvo tilpęs vaizdelis, sukėlęs gyvas diskusijas.

Vaizdelyje buvo aprašyta kapitonas Olga ir jos pulko komandierius Andrėjus, įsimylėjusieji karo laiku. Andrėjus turėjo žmoną ir 9 metų amžiaus dukterį. Karui pasibaigus, jiedu abu sugrįžta į savo miestelį, kuriame abu gyvena. Andrėjus nuvyksta namo pasakyti žmonai, kas su juomi atsitiko, prižadėdamas sugrįžti pas Olgą. Olga nekantraudama jo laukia, minėdama jų abiejų karo fronte sykiu pergyventus džiaugsmus ir skausmus. Pagaliau, lauktasis pasibeldimas į duris ir Olga džiugiai bėga pasitikti savo mylėtinį, atidaro duris, prie kurių jo vietoje jinai susitinka smulkutę, išbalusią šviesiaplaukę moteriškę, liūdnomis pilksvomis akimis — Andrėjaus žmoną. Olga praranda lygsvarą, pirmiausia nusivylime, paskiau pyktyje ant Andrėjaus, kad jis, neturėdamas drąsos pats atvykti ir pasisakyti, atsiuntė žmoną.

"Nekaltink Andriaus," prabilo į ją žmona. "Jis yra teisingas asmuo — didis žmogus. Jisai nežino, jog aš čionai. Jisai tave myli... Vienok mūsų gyvenimas sykiu nebuvo koks pripuolamas dalykas... buvo gerų, linksmų dienų ir metų... Tačiau jis manęs nemylėjo taip, kaip myli tave... tu esi stipri, didesnė — kaip jis pats — turi teisę į džiaugsmą su juomi. O aš... mes tiek daug pergyvenome kartų. Mes praradome tris kūdikius — vienas liko. Sykiu mes ją branginome, jinai tėvo laukė per keturis metus — ir dabar jinai nuo jo nesitraukia. Mes visi sėdėjome per ištisą naktį — jinai nėjo miegoti. Jeigu jis išeis nuo mūsų, jis neturės džiaugsmo. Nei jis bus linksmas su mumis be jūsų. Jisai tai supranta ir dėl to daug kenčia. Mes abi jį mylime... išspręskime tai bendrai... bet nekaltinkime viena kitos, Olga — niekas tame nekaltas..."

Olga pasižiūrėjo į liūdnas žmonos akis, staiga išvysdama jos kęsmais išvagotą veidą, tuose kęsmuose nepaprastai gražų ir didingą. Jos apglėbia viena kitą ir Olga ją pasiunčia atgal pas vyrą.

Po to vaizdelio pradėjo piltis į laikraščio raštinę laiškai, vieni užtariantieji Olgą, bet didžiuma iš jų užtarė žmoną. Vienas iš išspausdintų laiškų buvo nuo grupės jaunų oficierių, kurie neseniai kariavo fronto linijose. Jie piktai smerkė vaizdelyje pasirodžiusią autoriaus simpatiją Olgai, pastatymą jos didesne prieš paprastutę, nuvargusią žmoną, kuriai Olga užleidžia savo mylėtinį, o josios vyrą tarsi kokia didvyrė. Raudonarmiečiai manė, kad Olgai ir Andriui visai nereikėjo susidėti. Jie baigė savo laišką įspėjimu žmonoms ir motinoms: "Saugokitės — Olga slankioja tarp jūsų!"

Tūli amerikiečiai, su kuriais man teko kalbėtis, neigė diskusijose iškeltą puritonišką atsinešimą. Gal ir buvo šiek tiek tendencijos ta linkme — jeigu ir buvo, man tai atrodo pasekmė visiškai naturalių pastangų pastoti kelią masiniam įrimui šeimų pasekmėje karo. Vyrai ir moterys, atskirti nuo savo šeimų, kas dieną būdami kartu ir bile momentą tikėdamiesi mirties, stvėrėsi tiek džiaugsmo, kiek tose sąlygose galėjo. Visu karo laiku, kaip Tarybų Sąjungoje, taip ir Jungtinėse Valstijose, visuomenės opinija buvo kreipiama linkme apsaugoti ir išlaikyti šeimą. Tuo pat siekiu Konstantino Simonovo poema "Laukie manęs!" rašyta savo žmonai, buvo išparduota milionais kopijų ir iš jos pagamintas filmas.

Man norėjosi išgirsti Aleksandros Kollontai pažvalgas apie tai. Sekusios po revoliucijos sūrutės metais Kollontai gynė "laisvosios meilės" praktiką, būtų ji greta vedybinės ar nevedybinė. Gynė ne kaipo galutiną išeitį, bet kaipo būtybę pereinamuoju revoliucijos laikotarpiu, kuomet pareigos turėjo būti atliktos pirm viską, o džiaugsmai pasigaunami pripuolamai, kur tam proga. Tačiau jos pažiūroms radosi griežtai priešingų. Pavyzdžiui, profesorius Zalkind nuėjo į kitą kraštutinybę ne tiktai siūlydamas visiškai susilaikyti nuo lyčių santykiavimo pirm vedybų ir visuotiną vienpatystę, bet ir įsakydamas, jog lyčių santykiavimas leistinas vien tiktai tikslu susilaukti kūdikių.

Atrodo, jog šalis pamatiniai tebeprisilaiko Lenino pažvalgų tuo klausimu, kaip jisai jas buvo išdėstęs paskilbusiame savo pasikalbėjime su Clara Zetkina.

Leninas net revoliucijos metu patarė vengti palaidumo. Tačiau jis patarė to siekti ne kokiu asketizmu, bet suteikimui jaunimui progų suvartoti energiją sportuose ir smagiame bendrame draugingume, suteikiant pilną progą suėjus į metus vestis, kurti šeimą ir laimingai gyventi.

Gi Kollontai dabartiniame pasikalbėjime su amerikiete pilnai tam pritarė, tačiau reiškė simpatijos ir Olgoms, dėlei karo paliktoms be progų kurti savas šeimas.

Atliekami Riebalai

Nuo mėsos nurankioti riebalai tinka vartoti valgius gaminant. Reikia smulkiai supjaustyti, ant lengvos ugnies ištirpyti ir persunkti per tankoką audeklą ar kelis klodus merliaus (cheese cloth). Svogūnas pagerina skonį, bet greit dega taukuose, taukai atsiduos degėsiais, jeigu pavėluosi svogūnus išimti. Geriausia įdėti pirm baigiant taukams ištirpti ir ištraukti nebaigus sukepti.

Kongresmanės Kalba Mažai Rado Vietos "Laisvoje" Komercinėje Spaudoje

Ne vieni tik darbininkai nerandą vietos komercinėje spaudoje aprašymui jų darbų ir kalbų. Tas pats atsitinka ir su taip vadinama aukštuomene, su nariais bile kurios partijos, kada tiktai jie išdrįsta pasakyti, ką nors naudingą eiliniams žmonėms.

Paimkime kad ir kalifornietės kongresmanės Helen Gahagan Douglas žygį. Jinai, buvusi scenos ir filmų žvaigždė aktorė, dabar žymaus aktoriaus žmona, demokratų su darbo liaudimi bendromis pastangomis išrinkta į kongresą 1944 metais, stengiasi šį tą veikti ją išrinkusiųjų žmonių gerovei. Manytumėt, kad tokiai niekas nekliudytų veikti?

Tikrovėje, pasirodo, nei veikti leidžia, nei nuveikto skelbia. Kuomet tiktai jinai pasako ką nors naudingo žmonėms, jos balsą nugniaužia "laisvoji" mūsų šalies (už dolerį perkama ir parduodama) spauda.

Buvusi aktorė, dabar aktoriaus šeimininkė, vėl bandė pastoti kelią kėlimui kainų. Jinai sakė, kad vidutinė darbininko šeima, jau nekalbant apie biednuomenę, gavo algų ne pakėlimą, bet nukapojimą, jeigu rokuoti gaunamų algų vertybę pagal tą, kiek už tą algą galima nupirkti.

Dar tebegyvuojant OPA, 1946 metų birželio mėnesį, Mrs. Douglas nuėjo į prekyvietę ir pripirko normalų kašikėlį prekių. Tai buvo maždaug tipiškas pirkinys, koks būtų reikalingas vidutinei šeimininkei, šeimos motinai. Jame radosi duonos, miltų, sviesto, margarino, pieno, kiaušinių, nebrangių gabalų mėsos ir kitų būtiniausių maisto produktų.

Jinai 1946 metais už tuos produktus užmokėjo $10.08. Pirkinį jinai atsinešė į kongresą, argumentuodama už išlaikymą OPA. Gi reikalaujantieji panaikinti OPA sakė, kad po panaikinimo OPA produktų būsią daugiau, kainos būsiančios žemesnės.

Kainos pakilo. Tikslu dramatiškai pareikalauti sugrąžinti kainų kontrolę, Mrs. Douglas pernai vėl supirko tokių pat prekių pirkinį. Jisai už metų po panaikinimo OPA kainavo jau $15.02, pakilęs veik 50 nuošimčių bėgiu 12-kos mėnesių.

Šiandien toks pat pirkinys, Mrs. Douglas supirktas pigiausiose kompaniškose krautuvėse, jau kainuoja $17.36 arba 61 nuošimtį virš buvusių OPA kainų.

"Fabrikantų Sąjunga ir jos sankeleiviai mus neveda niekur kitur, kaip tik į elgėtyną, pinigus susižerdami vis į mažesnio ir mažesnio skaičiaus asmenų rankas," pareiškė kongresmanė.

Jie bando kaltinti pakėlimą algų už pakilimą kainų, bet tas netiesa. **"Prie biskelį pakeltų algų, kompanijos pasikėlė sau kur kas didesnius pelnus,"** sako Mrs. Douglas.

Ji nurodo, kad korporacijos dabar turi apie 90 nuošimčių daugiau pelno po išmokėjimo taksų, o dirbančių už algą žmonių pragyvenimo lygis nupuolė apie 20 nuošimčių.

Fabriko darbininkas už pilną darbo savaitę vidutiniai dabar uždirba $52.51, bet jeigu jis norėtų taip pat pragyventi, kaip kad jis pragyvendavo prie OPA, 1945 metais, jis turėtų gauti $62.41, arti desėtku dolerių daugiau, negu gauna dabar.

Kongresmanė po tos savo kalbos kongrese įteikė rezoliuciją, reikalaujant sulaikyti kainas nuo kilimo, sugrąžinti jas bent į tą laipsnį, kokiame buvo sausio mėnesį šių metų ir tokiomis užšaldyti. Reikalavo trūkstamas medžiagas padalinti.

Mrs. Douglas, kaip pirma minėjome, ne kokia ten trečiapartietė ar komunistė, bet demokratų partijos narė. Tokią jos kalbą, rodos, turėjo visi paremti, spauda turėjo iškelti. Bet... toji spauda ramiai nutylėjo ar žodžiu dviem priminė jos kalbą, visai nepasakydama, ką Mrs. Douglas pasiūlė, tarsi jinai būtų nieko nepasakiusi. Jos kalbą aprašė tiktai darbininkų spauda. Ir tiktai darbininkų ir kita pažangi spauda remia reikalavimą sustabdyti kainų kėlimą, išvengti visuotinos infliacijos.

Infliacija, jeigu ji bus leista iki galo, suelgėtins darbininkus ir daugelį vidurinės klasės žmonių. Kainoms kylant, infliacijai plintant, stiprėjant, milionieriai darosi vis turtingesniais, o biednuomenė biednesniais.

M-tė.

Naujovė Mūsų Moterų Politiniame Darbe

Turėjau progų dalyvauti daugelyje įvairių partijų politinių mitingų, tačiau pirmasis toks įspūdingas ir reikšmingas įvyko Women for Wallace, Hotel Commodore, New Yorke.

Mitingo dalyvės, daugiausia jaunos, vedinos vienu, dviemis, trimis vaikučiais už rankutės traukė į mitingą, pirm visko užeidamos užregistruoti vaikus speciališčių globotojų priežiūrai. Ir nepaprastą nuotaiką teikė pirmininkės išsaukinėjimas į vaikų kambarį tos ar kitos motinos greta žymių kalbėtojų, organizacijų atstovių, kurios visos pasakė reikšmingas kalbas.

Iššaukimas motinos ateiti į vaikų darželį už vis labiau įtikinančiai pareiškė, kad moterys atėjo į politiką joje pasilikti, kad jos šiemet suvaidins svarbų vaidmenį išrinkimui Wallace-Taylor ir jų viso tikieto ir išlaikymui demokratijos Amerikoje.

Dar nuostabiau buvo, kada po pabuvimo poros ar mažiau valandų vaikų prižiūrėtuvėje, šimtai vaikučių jau atmaršavo poromis, dainuodami čia išmoktą rinkiminį maršą. Niekad pirmiau to nebuvome matę. Motinos ir vaikai bendroje kampanijose už saugumo šeimai kandidatus — visa tai buvo nepaprastai įspūdinga ir reikšminga.

Mūsų moterys maršuoja su progresu, maršuoja pirmyn.

Lietuves šiame nepaprastame mitinge, didžiumoje, atstovavo mūsų jaunoji karta.

N.

Jūs sakote, Pavartoti Riebalai Vis dar reikalingi?

Tikrai taip, gerb. Šeimininke. Norėtumėm jums ausin pakuždėti kiekvieną sykį, kai jūs valgius gaminate... išgramdyti tą spirgintuvą, nugraibyti tą mėsos šutinį, sutirpdinti tas taukų nuokarpas... visas priemones naudoti, kad gaut **daugiau** riebalų. Štai kaip rimtai stokuoja riebalų ir aliejų plačiajame pasaulyje, pagal valdžios pranešimus.

Taip!

Ir Jūs Gaunate Pinigų Už Juos!

Pavartoti riebalai yra vienintėlės virtuvėje "liekanos," kurias jūs galite pinigais paversti... o pinigai dabar labai geras dalykas, kuomet maistas taip brangus. Taigi nenumeskite šalin net kelių lašų pavartotų riebalų. Verta sutaupyti kiekvieną jų krislelį, likusį net po to, kai jūs iš naujo juos pavartojote:.. padėti savo šaliai, ir pačiai sau padėti!

VIS PRISTATYKIE VARTOTUS RIEBALUS!

American Fat Salvage Committee, Inc.

Ilja Erenburg

PARYŽIAUS ŽLUGIMAS

3-30-48 —38— Vertė K. BARTKUS

Istorinė Apysaka

(Tąsa)

27

Tessa ėmė mosuoti rankomis; nubėgo į tolimiausią kampą ir iš ten kartojo, kaip užkeikimą, savo tiradas; paskui pribėgo prie pat Viaro, aptaškė jį seilių purslais. Viaras buvo ramus, netgi nusišypsojo. Jame netikėtai pabudo atkaklumas. Munjeso šešėlis, atrodė, buvo kabinete. Toj pačioj vietoj, kur maivojos Tessa, prieš valandą stovėjo likimo užgrūtas, bet išdidus Munjesas. Ir Viaras, kalbėjęs su savo senu draugu, kaip besielis diplomatas, dabar, grasinamas Tessa, mėgino išsaugoti savo orumą. Jis netgi pamiršo strategiją. Kai Tessa pareikalavo aiškaus atsakymo, jis pareiškė: "Aš įvykdysiu savo pareigą," ir Tessa daugiau nieko iš jo neišgavo.

O kai Tessa išėjo, nusikamavęs Viaras atsigulė į trumpą sofą, surietė kojas ir skausmingai susimąstė: kas daryti? Trukdė stiprus galvos skausmas ir šleikštumas. Koks šlykštus Tessa! Spiegia, seiliojasi... Argi gali mylėti jį moterys?... Taip, bet Tessa pasiuntė. Dešinieji radikalai. Gal Breteilis? Gal būt, italai iš pasiuntinybės? Sudėtingas lošimas!... Tas tiesa, kad jie lenda ant ešmo. Vadinasi, karas?... Bet ką pasakys liaudis? Jis, Viaras, keturiasdešimt metų smerkęs karą, siųs mirti milijonus žmonių. O Ispanijoje jau žudo...

Užmerkęs akis, Viaras tarp akmenų pamatė lavonus, apgultus didelių musių, sumaigytus kūnus, sugriautus namus. Kas daryti?... Tessa pasakė: nė vieno lėktuvo! Taip, radikalai gali išeiti iš kabineto. Ir, pamiršęs karo baisumus, Viaras pasinėrė įprastoje jam aritmetikoje: skaičiavo, kiek balsų surinks vyriausybė Ispanijos klausimu. Aišku, mažumą! Tuomet radikalai susitars su dešiniaisiais: nuo Tessa ligi Breteilio. Tai galo pradžia: Breteiliui toks kabinetas bus trumpas etapas. Jis svajoja įvesti diktatūrą. O dabar vasario šeštoji daug baisesnė... Krautuvininkai ir fermeriai, išgąsdinti streikų, nueis su Breteiliu. Paleis socialistų partiją. Aukščiausias teismas; Viarą teis: "jis mėgino sukelti karą." Juk pakanka jiems numušti vieną lėktuvą, kad viskas paaiškėtų... Prokuroras sakys: "Viarui padedant, A 68..." Ne, tokie dalykai nejuokai!

Viaras kankinosi ligi vakaro dešimtos valandos, nežinodamas, kam ryžtis. Pagaliau, raukydamasis nuo galvos skausmo ir nuobodulio, jis pakvietė slaptosios policijos viršininką:

— Man pranešė, kad inžinierius Pjeras Diubua mėgina pasiųsti į Barseloną vienuoliką "A 68" bombonešių. Tai gali sukelti tarptautinių komplikacijų. Būtina sulaikyti lėktuvus. Ar jūs manote kad tai įvykdoma?

— Visiškai. Jie turi būti viename iš "Senos" aerodromų — čia arba Tulūzoje. Aš tuojau sutvarkysiu.

Kai policijos viršininkas išėjo, Viaras vėl atsigulė į sofą. Jis nurijo dvi tabletes nuo galvos skaudėjimo. Priėmęs vaistus, jis visas sustingo: sunkiai judėjo ranka, diegė po širdimi, kojoms buvo šalta. Jis stengėsi nieko negalvoti: dabar visdas padaryta, reikia laukti. Vis dėlto žodis "išdavystė" įstrigo galvoje ir įstrigęs nenorėjo pasišalinti. Viaras sakė pats sau: "Nesąmonė! Aš nieko neišduodu. Ispanų byla vistiek pralošta. Vienuolika lėktuvų prieš du šimtus... Vaikai! Kaip Lano darbininkai... Aš gi tuo pačiu gelbstu Liaudies frontą. Mūsų partiją. Ir taiką. Aš įvykdžiau savo pareigą. Ir tiktai." Jis įkalbinėjo sau, kaip įkalbinėja motina bailiam vaikui. Tačiau vėl ir vėl iš tamsios mėlynės (jis buvo užgesinęs šviesą) išplaukdavo tas pats ilgas žodis, panašus į juodą slidžią žuvį.

Staiga jis prisiminė pasienio kaimelį Serberą: kažkada jis ten dažnai lankydavosi. Vieną kartą su Pjero tėvu... Rausvi namai kalnų papėdėse, žvejų valtelės, vynuogynai, didelė triukšminga stotis. Ir saldus vynas, panašus į muskatą. Štai ten, Serbere, jį garbins. Juk gretimais — karas; pakanka tiktai užlipti ant kalnelio arba pereiti trumpą tunelį. Gretimais — sudaužyti namai, verkiančios moterys. O Serbere motinos sakys: "Viaras išgelbėjo taiką, Viaras išgelbėjo mūsų vaikus, Viaras..." Ir jis užmigo, kartodamas savo vardą...

Pjeras šaukė:

— Tai negalima būti! Aš paskambinsiu Viarui!...

Jie stovėjo prie žibinto smarkiame lietuje. Atrodė, nesibaigianti srovė nori paskandinti viską. Lentos ėmė plaukti. Nuo komisaro apsiausto bėgo vandens čiurkšlės.

— Įsakymas iš Paryžiaus. Tur būt, jie susitarė su ministru...

O Madride laukia!... Šiandien radijas pranešė apie naują fašistų pasistūmėjimą. Pjeras pamėgino susisiekti su Paryžium. Jis ilgai stovėjo prie telefono. Ant staliuko miegojo riebus katinas. Lietus ūžė. Pagaliau Pjerą sujungė su Viaro sekretorium. Sekretorius buvo malonus ir šaltas: "Aš pasakysiu ponui ministrui... Ponas ministras užimtas... Nemanau, kad ponas ministras panorėtų kištis į policijos veiksmus..." Pjeras suprato pasikalbėjimo beviltiškumą ir padėjo triūbelę. Is liūdnai pagalvojo: o juk sekretorius taip pat socialistas!...

— Aš išvažiuosiu į Paryžių pirmuoju traukiniu.

Komisaras neatsakė. Pjeras užsuko į mažą kavinę prie stoties. Žmonės įeidami nusipurtydavo; viduje buvo jauku, kaip ir kiekvienoje pastogėje darganos metu.

Pjeras buvo paskendęs savo mintyse; šeimininkės klausimą, ką jam duoti, jis ne iš karto suprato. Pradžioj mintys sukosi apie Madridą. Jis matė žemėlapio apskritimą su atkreiptomis į jį keturiomis juodomis strėlėmis. Munjesas pranešė, kad vienuolika "A 68" rytoj bus Barselonoje. Ten budi, laukia... Ir štai viskas sugriuvo! Nejaugi Viaras?... Įtarimas išgąsdino Pjerą; jį sukrėtė jo paties niekšiškumas. Įtarti Viarą!... Jis išgėrė taurelę kojako; rūkė be paliovos; stengėsi klausytis pokalbio už kaimyninio staliuko apie kažkokią Mari, kuri nunuodijo kaimyno triušius; klausėsi lietaus; prisimindavo čia Anjesos akis, čia purviną žibintą vandens srovėse. Tačiau niekas negelbėjo: mintys vėl grįždavo prie Viaro. Įtarimai kankino ir dusino, kaip sunkios ligos pradžia. Jis prisiminė šaižius Mišo žodžius, Munjeso pasakojimus apie tai, kaip jį priėmė socialistai. Ne, visa tai netiesa!... Gal jis pradeda sirgti? Karštoje kambario drėgmėje jį krėtė šaltis. Ligi traukinio liko dar dvi valandos. Jis mėgino snausti, skaitė laikrašty skelbimus apie mulų ir veršių pardavimą, prisiminė įvairių eilėraščių atskirus gabaliukus. Ir vėl pasirodė Viaro veidas — jis šypsojos tribūnoje, po raudona vėliava... Kas gi atsitiko? Visai paprastai: sekretorius — menkystė, plunksnagraužis. O policija sabotuoja. Kodėl Viaras neišvaikė policininkų? Juk tai rinktiniai fašistai. Komisaras pavadino ispanų vyriausybę "raudonąja" ir paniekinamai nusišypsojo. Iš Breteilio gaujos!... Tikriausiai, komisarą pašalins. Tiktai skaudu, kad para nuėjo niekais. O anieji laukia, laukia... Kaip ilgu!

Kavinėje dabar buvo tylu; vieni išėjo, kiti, laukdami naktinio traukinio, snaudė. Snaudė ir storulė šeimininkė, prispaudusi prie pilvo žalių vilnonių siūlų sruogą. Kampe darbininkas kažką įrodinėjo draugui, mirkydamas duoną raudoname vyne. Pjeras įsiklausė.

— Dabar visas reikalas Ispanijoj. Aš važiuosiu. Pamatysi, kad važiuosiu. Reikia padėti, nes ir mums bus riesta...

Pjeras susilaikė — jis norėjo prieiti, paspausti ranką arba sušukti: "Teisingai!" Jis tik nusišypsojo; darbininkas suprato ir atsakydamas gudriai mirktelėjo.

Atvažiavęs į Paryžių, Pjeras tuojau nuvyko į ministeriją. Jam pasakė, kad ministras užimtas. Dvi valandas Pjeras išsėdėjo laukiamajam, tarp lankytojų; daugiausia čia laukė socialistai, kurie norėjo prašyti Viarą kas Garbės Legiono ordeno, kas sinekūros. Poniutė nervindamos čiauškėjo: "Juk aš jį pažinojau, kai jis buvo agitatorius. Jis man neatsakys..." Viaras priėmė ją, priėmė ir kitus lankytojus; o Pjeras vis laukė. Paskui jam pasakė: "Ministras išvažiavo pusryčių, grįš trečią valandą."

(Bus daugiau)

DETROITO ŽINIOS

IŠ LLD 52 KUOPOS

Pastaruoju laiku mūsų kuopos narių skaitlius pradeda sumažėti. Nekurie iškeliavo iš Detroito, ir tikiuosi, kad naujose vietose pasistengs būti ir toliau nariais Literatūros Draugijos, jeigu jau kuopos ten nebūtų, tai galima labai lengvai tiesiog į Centrą prigulėti.

Bet didelis skaitlius, tai viens po kito apleidžia savo narystę ar tai susirgdami, arba apleidžia šio pasaulio visus blogumus.

Taip kad naujų neįrašome tiek, kad užpildyti tas spragas.

Iš čia gimusių beveik nei vienas nelanko susirinkimų, nes jiems "senių" kalbos išrodo nesuprantamos, nors prie Aido Choro, ir prie vietinės LDS 208 kuopos randasi gana skaitlinga grupė jaunimo. Nors jaunimas, pagal mano supratimą, turi daug naudos prigulėdami, nes už tą metinę duoklę jie gauna daug vertės angliškų knygų ir jeigu nori skaityti, tai ir gali pasiimti visus setus, tik sumokėdami $1.50 už setą, išeina daug pigiau, negu kokie angliški knygų kliubai.

Ar nebūtų daug praktiškiau, kad kur randasi LDS čiagimių kuopa, kad Centrai LDS ir LLD padarytų tinkamą patvarkymą, per kurį prie LDS kuopų būtų sykiu ir LLD prigulėjimas galimas? Tat atneštų daugiau naudos čia gimusiai jaunuomenei.

Viršminėtų organizacijų Centro valdybos atkreipkite į šį klausimą atydos.

Dabar pakelsiu vieną klausimą, kuris liečia mūsų kuopą ir narius.

Iš mūsų kuopos, dėlei amžiaus ir ligų, geras skaitlius apleido mūsų kuopą, atsisveikindami su šiuo pasauliu.

Kuopoje yra tarimas, kad nupirkti kiekvienam mirusiam vardan kuopos pagarbos vainikas, kadangi iš tų 10c nuo nario jokiu būdu neužtenka visiems kuopos reikalams, tai kyla klausimas — arba panaikinti tą tarimą, o jeigu ne, tai tam tikslui visi nariai turėtų daugiau parodyti veikimo ir surengti tam tikslui vieną arba kitą vakarėlį, kurio pelnas būtų palaikomas tik vien dėl šio reikalo.

O tų kandidatų į atsisveikinimą su šiuo pasauliu randasi.

Visiems verta pagalvoti apie tai ir sekančiame susirinkime, 16 dieną gegužės, dalyvauti ir nuodugniai tą klausimą išrišti.

Dalyvaudami visi šiame kuopos susirinkime turėtų pasiimti sau už užduotį apkalbėjimą civilių teisių ir dabar einančio judėjimo už Progresyvę Partiją su Henry Wallace priešakyje.

Priežastis, kodėl į tą reikia atkreipti šiek-tiek daugiau atydos, yra tame, kad Roosevelto davė mums "New Deal," o Henry Wallace duos "Square Deal."

J. Danta.

Boston, Mass.

Metodistai Prieš Karą

Čia buvo metodistų bažnyčios atstovų suvažiavimas, kuriame atstovauja virš. 8,000,000 narių. Metodistų vadai išsireiškė, kad mūsų šalyje sukelta neapykanta prieš Tarybų Sąjungą ir karo isterija, tai yra darbas saujelės žmonių, kuriems karas naudingas ir pelningas. Metodistai priimtoje rezoliucijoje tarpe kitko sako:

"Mes įsitikinę, kad Sovietų Sąjungos žmonės nenori karo, kaip jo nenori ir Jungtinių Valstijų piliečiai. Mes šaukiame Amerikos žmones greitai imtis žygių, kurie pakeistų dabartinę mūsų vyriausybės politiką ir nusistatymą karo klausime...

"Didžiausias pavojus yra, tai beviltiškumas, kada spauda ir tūli vadai įtikinėja, kad būk karas tarpe Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos yra neišvengiamas. Mes esame įsitikinę, kad galima karo išvengti."

Rep.

SOUTH BOSTON, MASS.

KONCERTAS

— RENGIA —
MENO SĄJUNGOS ANTRA APSKRITIS
SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS 16 MAY
PRADŽIA 3 V. DIENĄ Įžanga $1.00 (Tax 20c)

PATRICK F. GAVIN
School Auditorium
Kamp. Dorchester ir 7 Sts. So. Boston, Mass.

MONTELLO LIETUVIŲ DAILĖS RATELIO CHORAS VADOVYBĖJE E. ŠIUGARIO

Nepaprastai Turininga Programa:
Konstancija Menkeliūnaitė-Campa, viešnia-solistė; Montello **Lietuvių Dailės Ratelio Choras,** vadovybėje **E. Šugerio; Norwoodo Vyrų Choras,** vadovybėje S. **Pauros,** Cambridge **Lietuvių Piliečių Klubo Choras,** vadovybėje **A. Tataronaitės; Worcesterio Aido Choras,** vadovybėje **N. Čeponaitės.** Taipgi duetai ir grupės.

Kviečiame visus dainos mylėtojus į šį koncertą. —**Rengėjai.**

Dienraščio Laisvės
PIKNIKAI

Įsitėmykite datas ir vietas kur įvyksta mūsų didžiosios vasarinės iškilmės.

BROOKLYN, LIEPOS 4 JULY
Clinton Park, Maspeth, L. I., N. Y.

Bostono Apylinkė
MAYNARD, MASS., LIEPOS 4 JULY
Vose Pavilion Park

Ant rytojaus po šių piknikų bus šventa, Neprigulmybės Paskelbimo Šventė. Proga būsais važiuoti į piknikus iš toliau.

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 2110

MONTREAL, CANADA

PASIMIRĖ.

Balandžio 24 d. staiga mirė Andrius Kukleris, 42 metų amžiaus, 2012 Grand Trunk St., Pt. St. Charles.

Velionis buvo nevedęs ir kilęs iš Lietuvos, Marijampolės apskrities, Gudelių kaimo. Paliko nuliūdime brolį Juozą ir brolvaikius Montreale, ir seserį New Yorke.

Balandžio 29 d. mirė parkritęs ant gatvės Jonas Masonas, 45 metų amžiaus. Velionis buvo nevedęs ir dirbo Canadian Welding Works kompanijoj. Palaidotas gegužės 1 d. Cote des Neige kapinėse.

BANGOS CHORO KONCERTAS ĮVYKS GEGUŽĖS 22

Rūpestingas ir apsukrus Vilijos choro pirmininkas B. Petronis nesnaudžia, bet visais šuoliais imasi darbo, kad gauti salę tinkamu laiku dėl Bangos choro koncerto, ir kad torontiečiai būtų sutikti ir priimti Montreale.

Užbaigus Vilijos choro praktiką, buvo padarytas susirinkimas prie užkandžių ir gėrimų. Choristams buvo pranešta, kad dėl Bangos choro koncerto salė yra paimta. Tokiu būdu, koncertas įvyks gegužės 22 d., vakare, 5101 Esplanade Ave., Jewish Assistance salėje, netoli St. Joseph Blvd. Tai yra nauja ir moderniškai įrengta salė. Tą pat vakarą po koncerto bus šokiai. Ant rytojaus, sekmadienį, po piet, yra planuojama, toje pačioje salėje vakarienė atsisveikinimui.

Susirinkime buvo apsvarstyta bilietų kaina dėl koncerto ir vakarienės, ir daugelis įvairių kitų reikalų, kas rišasi su koncertu ir svečių priėmimu.

Dėl Bangos choro koncerto bilietai bus iš anksto pagaminti ir platinami Vilijos choro narių.

SUMUŠĖ KAPITONO ŽMONĄ.

Eina kova tarp darbininkiškos Canadian Seamen's unijos iš vienos pusės ir parsidavėlio "Pat" Sullivan naujai suorganizuotos jūrininkų unijos, Canadian Lake Seamen's, iš kitos pusės, padedant laivų kompanijoms. Yra vedamos įvairios intrygos, provokacijos ir šmeižtų kampanijos ant darbininkiškos Canadian Seamen's unijos, kad tik kaip susilpnint šią stiprią uniją, kur turi išsikovojus geresnį užmokestį,, darbo sąlygas ir sveikatos apdraudą.

Paskutiniuoju laiku yra paskelbta, kad įsibrovę keli asmenys į vieno kapitono namus, primušė jo žmoną ir paėmė $15 iš piniginės. Moteris sako, kad įsibrovėliai pasisakę esą C. S. unijos nariai ir jie taipgi ketinę primušti žmonas kitų Canadian Steamship laivų kompanijos kapitonų, kurie išmeta tuos jūrininkus iš darbo. Laivų kompanija žada duoti $5,000 tam asmeniui, kuris prirodys tuos mušeikas.

AREŠTAVO UŽ LAPELIŲ DALINIMĄ.

Balandžio 30 d. rytą areštavo A. Routhier už lapelių dalinimą ir paleido užstačius $100 kaucijos. Routhier dalino Darbo Progresyvės Partijos lapelius ties MacDonald tabako kompanijos fabriku, einantiems į darbą darbininkams.

Paprastai už nelegalų lapelių dalinimą yra reikalaujama tik $25 kaucijos, bet kadangi tie lapeliai buvo D. P. partijos, tai kauciją pakėlė keturis kartus.

70 METŲ AMŽIAUS SENUTĖ DARĖ ABORTUS

M. Montpetit, 70 metų senutė, buvo nuteista 3 metus kalėjimo už padarytą abortą, po kurio mirė moteris. Ji buvo kaltinama "žmogžudystės" laipsny, bet atsižvelgiant į jos metus, ir kad ji yra bemokslė, bausmę paskyrė nedidelę, palyginamai su daktaru Molleur, kuris gavo kalėjimo iki gyvos galvos.

Teisme paaiškėjo, kad ta senukė buvo gana gabi dėl šios "profesijos:" Ji imdavo užmokesčio tik po 5 ar 10 dolerių už padarytą abortą.

NUTEISTI.

Viena mergina susilaukė kūdikio ir sako, kad kūdikis gimė negyvas. Norėdama paslėpti savo "nusikaltimą," kūdikio kūnelį įdėjus į maišą išmetė. Mergina buvo suieškota ir teismas ją nuteisė 7 mėnesius kalėjimo.

Armand Berthelette, kuris nušovė savo švogerką, gavo tik du metus kalėjimo. Teisme buvo įrodyta, kad jis buvo įsigėręs, ir kad iššovė iš netyčių.

PRIGĖRĖ IŠVYKĘ VĖLAI ŽUVAUTI.

Balandžio 24 d. naktį apie 12 valandą, išsigėrę atsisveikino savo draugus ir išvažiavo žuvauti Back upėje, Genevieve, Toledo kompanijos vice-prezidentas, McLellan, 49 metų amžiaus, su savo žmona, 36 metų amžiaus. Po atsisveikinimo su draugais, niekas jų daugiau nebematė. Apie savaitę laiko buvo ieškoma, bet iki šiol nėra surasti. Yra rastas apdaužytas laivas apie 20 mylių nuo Genevieve, kuri pripažįsta esant tuo laivu, kuriuo McLellan su žmona išvažiavo.

DIDELĖ STOKA SLAUGIŲ.

Yra jaučiama didelė stoka slaugių bendrai po visą Kanadą, neišskiriant ir Kvebeko provincijos. Dėl slaugių stokos, kai kurios ligoninės atsisako daugiau priimti ligonių ir norint gauti lovą ligoninėse, kartais reikia laukti apie kelius mėnesius.

Didžiausia priežastis dėl laukimo vietos, žinoma, yra ta, kad yra stoka vietų ligoninėse ir per mažai ligoninių. Bet yra faktas, kad slaugių stoka yra smarkiai jaučiama. Kvebeko provincijoj slaugių mokslą šiuo laikotarpiu eina 2,676 moterys, bet yra reikalinga dar 426.

Bendrai apskaitliuojama, kad Kvebeko provincijoj yra registruotų slaugių 6,853. Ligoninėse ir sanatorijose dirba 3,568. Visos kitos yra arba privatinės ar dirbančios miesto ir provincijos sveikatos klinikose.

Kad patraukus daugiau merginų į slaugių profesiją, yra numatyta duoti palengvinimus moksle ir darbe ir pagerinti darbo sąlygas ir užmokestį. Jau ir dabartiniu laiku yra pravesti nekurie pagerinimai: pakeltos algos ir nustatyta tik po aštuonias valandas dirbti į dieną. Bet dar reikalinga daugelio darbininkiškų reformų, kad merginas įtraukti į šią profesiją, nes tai yra sunki profesija, kuri reikalauja daug pasišventimo ir tvirto būdo.

Reporteris.

Italijos Seimo Vadais Išrinkti Dešinieji Bonomi ir Gronchi

Roma. — Italijos senato pirmininku tapo išrinktas dešinysis nepartinis Ivanoe Bonomi, 75 metų amžiaus, o atstovų rūmų pirmininku—krikščionis demokratas Giovanni Gronchi, 60 metų.

Italijos seimas susideda iš dviejų dalių — atstovų rūmo ir senato.

Seniaus Bonomi buvo premjeras ir "nuosaikus" socialistas. Dabar senate jis gavo 198 balsus, o už komunistų ir kairiųjų socialistų kandidatą į pirmininkus Umberto Terracini balsavo 111 senatorių. Komunistas Terracini pirmiau buvo steigiamojo seimo pirmininkas.

Už valdžios kandidatą į atstovų rūmų pirmininkus G. Gronchį balsavo 314 atstovų, o už kairiųjų kandidatą Ferdinando Tarthettį 164. Jis yra kairiojo sparno socialistas, ir jį rėmė komunistai.

Naujieji fašistai ir kiti dešinieji atstovai rėmė klerikalą G. Gronchį.

Moterys Atstovės ir Senatorės

Atstovų rūmuose yra ir 40 meterų — 24 kairiojo Liaudies Fronto narės, 14 krikščionių demokratų, 1 dešinė socialistė ir 1 nacionalistė.

Tarp kairiųjų atstovių yra Giuliana Nenni, duktė kairiųjų socialistų vado Pietro Nenni, ir Teresa Longo, duktė komunistų vado Luigi Longo.

Senate yra 4 moterys, visos kairiosios, jų tarpe Rita Montagnana, žmona žymiausio komunistų vado Palmiro Togliatti'o.

Newark, N. J.

Sietyno Choro Naujų Melodijų Vakaras

Tai ir vėl Newarko ir apylinkės publikai nauja puiki proga išgirsti ir pasigėrėti žavėjančia muzika, dainomis ir abelnai puikiu dramatizuotu meno vakaru. Mes jį vadiname **mėnulio spindulių melodijomis. "Moonlight Melodies New Revue"** numeris antras.

Kas matėte praėjusį rudenį mūsų naują lošį, be abejo, visi gėrėjotės. Šitas num. antras bus žymiai įdomesnis, gražesnis, nes jame turėsime naujų talentų, kaip tai: Dolores Petronytė iš Maspetho, solistė — jaunuolė lakštutė, Albertas Vasiliauskas puikus tenoras ir L. Bakunas iš Fairfield, Conn. smuikininkas. Bus duota tokis muzikalis vakaras, kur reikėtų keli dol. įžangos mokėti. Sietynas duos tik už vieną dolerį ir dar šokiai bus po programo.

Programe dalyvauja netik daug naujų gabių meno jėgų, bet ir pats vakaras bus gražiai iliustruotas. Programe bus šokių, smuiko, piano ir dainų solo, duetų, oktetų ir visas choras. Laiko užims iki dviejų valandų.

Vakaras įvyks Lietuvių salėje, **180 New York Avenue, Newark, N. J., nedėlioje, gegužės-May 16 dieną,** 6 val. vakare. Durys atdaros 5 val. Koncerto pradžia lygiai 6 valandą. Tai gerai įsitėmykit, nes laiku bus pradėta.

Choro Reporteris.

Bostono Apylinkė

Visa Bostono apylinkė rimtai susidomėjusi Laisvės paramai pikniku, kuris įvyks 4-tą liepos (July 4th). Piknikas bus Vose Pavilion Park, Maynard, Mass.

Yra kuom susidomėti. Ant rytojau po pikniko bus tąsa Nepriguimybės Paskelbimo šventės. Bus puiki proga iš tolimesnių kolonijų atvykti į pikniką, nes ant rytojaus bus galima pasilsėti iš po kelionės.

Maynardo pikniko bilietai yra iš anksto platinami. Visi, kurie tik turite paėmę platinimui Maynardo pikniko bilietus — darbuokitės, kad kuo daugiausia jų išplatinti. Kuo daugiau bus iš anksto išplatinta tikietų, tuo skaitlingesnis bus piknikas.

Maynardo piknike, taipgi, bus graži dainų programa. Dalyvaus visi Naujosios Anglijos lietuvių chorai ir bus gražus skaičius paskirų asmenų kaipo talentų. Kas nuvyks į Maynardo pikniką, tikrai išgirs gerą programą.

O parkas čia nepaprastai gražus ir erdvus. Puikiausia vieta automobiliams pasiparkinti. Kas tik turite automobilį Bostono apylinkėje, pasirūpinkite pripildyti jį žmonėmis ir vykite į Laisvės pikniką 4-tą dieną liepos.

Iš kurių kolonijų manote vykti busais, tai jau labai laikas pasisamdyti busus ir organizuoti pasažierius .

F. P. Buck.

Belgrad. — Jugoslavija žada šiemet paleisti visus vokiečius ir austrus karinius belaisvius.

PRANEŠIMAI

PHILADELPHIA, PA.

Didelis piknikas paramai ALDLD 6-tos apskrities įvyks gegužės 23 d., Crescent Picnic Grounds, **56 Cornell Ave., Gloucester Heights, N. J.** Tai pirmutinis piknikas šio sezono. Dalyvaus svečių ir iš kitų miestų. Visi kviečiami dalyvauti ir praleisti linksmai laiką, nes bus valgių ir gėrimų. Nieko nestokuos. Šokėjai galės pasišokti prie geros muzikos. Vieta labai graži ir visiems žinoma. Čia įvyksta dienraščio Laisvės piknikai. Kelrodis: automobiliais važiuodami iš Philadelphijos laikykitės Crescent Blvd. (Route 130), lygiai 5 mylios nuo tilto. Važiuokite iki Nicholson Rd., kur ant vieno kampo yra Betty's Musical Bar, o ant kito Atlantic Gas stotis; čia pasukite po dešinei ir čia pat pikniko vieta. Kurie važiuosite busais, tai nuo Market Ferry paimkite po dešinei pusei busą No. 2, Gloucester Heights, kuris daveš iki vietos. — Kom. (111-112)

ELIZABETH, N. J.

LDS 33 kp. susirinkimas įvyks balandžio 12 d., 8 v. v., 408 Court St. Nariai, malonėkite dalyvauti, turėsime svarbių reikalų aptarti. — B. M., sekr. (111-112)

WATERBURY, CONN.

LLD 28 kp. susirinkimas įvyks geg. 12 d., 7:30 v. v., 103 Green St. Malonėkite visi nariai dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Jau vasarinis sezonas čia pat, piknikai ir kitokie parengimai. Taipgi pasimokėkte mokestis už šiuos metus. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti. — S. Meison, rašt. (111-112)

Sovietai Priėmė Jungt. Valstijų Pakvietimą

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Kas liečia kišimąsi į vidujinius kitų kraštų reikalus, iš antros pusės, užtenka priminti, kaip Jungtinės Valstijos, pavyzdžiui, kišasi Graikijon.

Jeigu Amerikos programa siektų tik ūkiniai atkurti Europos gyvenimą Jungtinių Tautų ribose ir gerbtų įvairių šalių teises ir nepriklausomybę, tai Sovietų Sąjunga tam visai nesipriešintų.

Karinės Bazės prieš Sovietus

Jungtinės Valstijos paskutiniu laiku padarė žingsnių, kurie pablogino santykius tarp Sovietų ir Amerikos.

Jungt. Valstijų valdžia vis daugiau steigia sau armijos, laivyno ir oro jėgų bazių visose pasaulio dalyse, taip pat ir artimose Sovietų Sąjungai žemėse. Jungtin. Valstijų spauda ir eilė jų valdžios atstovų atvirai sako, jog tų bazių tikslas yra apsupti Sovietų Sąjungą.

Antra vertus, Sovietų valdžia laikosi taikos politikos link Jungt. Valstijų ir kitų šalių, nesteigia karinių bazių svetimuose kraštuose ir visai niekam negrasina.

Penkių Valstybių Karinė Santarvė

Neseniai Anglija, Francija, Belgija, Holandija ir Luksemburgas padarė karinę santarvę, kuri atkreipta ne tik prieš Vokietiją, bet lygiai prieš buvusius Antrojo pasaulin. karo talkininkus. Ir ta santarvė buvo padaryta tik todėl, kad Jung. Valstijos jai pritarė. Bet tai ne apsigynimo sutartis.

Nežiūrint, kad Jungtinės Valstijos yra padariusios su Sovietais prekybos sutartį, jos sulaiko net tokius pirkinius, už kuriuos Sovietai iš anksto pilnai užmoka.

Sovietai Nori Taikos ir Bendradarbiavimo su Amerika

Bet Sovietų valdžia mielu noru priima Jungtinių Valstijų vyriausybės siūlymą tartis dėl santykių pagerinimo. Sovietų Sąjunga visuomet laikėsi taikos ir bendradarbiavimo politikos link Jungt. Valstijų; ir Sovietų Sąjungos žmonės visuomet vienbalsiai užgyrė ir rėmė tokią savo valdžios politiką.

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

OPERATORĖS

Patyrusios prie geros rūšies moterių suknelių. Taipgi reikia operatorių prie specialių mašinų. Nuolatinis darbas.

JOLLY DOLLY DRESS CO.
194 IRVING AVE., Brooklyn, N. Y.
(112)

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., Broadway Line.
Tel. GLenmore 5-6191

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

Matthew BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Liūdnoje valandoje simpatiškai ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.
Moderniškai įrengtos Koplyčios
426 LAFAYETTE ST.,
Newark 5, N. J.
Tel. MArket 2-5172

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE
Valgykite Pietus pas
HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.
PIETŪS 60c. Iš 5-ių patrovų
VAKARIENĖ 85c Iš 7-ių patrovų
VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIEJŲ
8-ių Patrovų Gerai Suderinto Valgio $1.60
Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogu ir malonu. Mandagus patarnavimas.
Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivaišinimas bei parė. Prašome užeiti pasilinksminti. Nesigailėsite.
Salę išnuomuojame dėl puotų, pokilių, krikštynų, parių, vestuvių. Žemos kainos už viską.
Valgiais ir gėrimais aptarnaujame žemom kainom.

August Gustas
BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(kamp. 68th St.)
Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

BAR & GRILL
LIETUVIŠKA ALUDĖ
DEGTINĖ, VYNAS ir ALUS
Kanados Black Horse Ale
Joseph Zeidat, Jr.
411 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

Paul Gustas Funeral Home,
INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774
Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.
Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.
Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

RONKONKOMA 8634

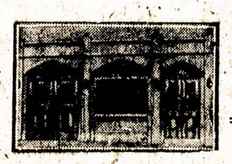

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdesio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Dvidamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklyne
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Delegacija Protestuos Prieš Mundt Bilių

Iš didžiojo New Yorko du tūkstančiai delegatų vyks į Washingtoną protestuoti prieš Mundt bilių. Delegatai lankysis pas savo kongresmanus raginti, kad jie ne vien tik balsuotų, bet ir veiktų prieš tą bilių.

Vietinės organizacijos siuntė delegacijas ir į kongresmanų namus, jiems parvykus iš Washingtono gale savaitės. Jau 12 newyorkiečių kongresmanų buvo pasižadėję liaudies kovą paremti.

Padėka

Ona ir Jurgis Kazakevičiai ir šeima esame giliai dėkingi visiems atsilankiusiems į mūsų sūnaus Pfc. Vincent L. Kazakevičiaus laidotuves. Dėkavojame visiems giminėms, draugams, pažįstamiems, Moterų Apšvietos Klubui, Aido Chorui ir Pirmyn Chorui už gėles, mišias, visokius simpatijos pareiškimus ir už atlankymą paskutiniam atsisveikinimui su mūsų sūnumi ir broliu. Ačiu visiems.

Ona ir **Jurgis Kazakevičiai**
ir šeima.

Iš svaro džiovintų vaisių užteks po porcijukę dešimčiai ar daugiau valgytojų.

Brooklyne Įsikūrė Wallace For President Komitetas

Gegužės 10-tos vakarą, Hotel St. George, Brooklyne, įvyko masinė konferencija, kurioje oficialiai įkurtas brooklyniškis Wallace for President Komitetas.

Įkurti komitetą, sakė konferencijos vadai, visai nebuvo problema. Tik paskelbus Wallace kandidatūrą, komitetai patys pradėjo kurtis, kilti iš pažemių, tarsi tulpių gretos pavasarį. Įsikūrė skaitlingi komitetai susiedijose, organizacijose, profesijose, šapose. Net Raudonojo Kryžiaus darbuotojai jau turi komitetą.

Taigi, konferencijos tikslas buvo sukviesti organizacijas ir jau gyvuojančius komitetus, kad stiprinjų patyrimais pagelbėti silpnesniems ir pradėti koordinuotai dirbti. O darbo yra begalės norint pasiekti tuos milionus Brooklyno balsuotojų, kad jie lapkričio 2-rą balsuotų už Wallace ir Taylor ir už pažangius kandidatus į kongresą.

Kad Brooklynas pasiryžęs siekti "over the top," rodo ir tas faktas, jog nepatogiausį vakarą (pirmadienį) sušauktoje konferencijoje dalyvavo 490 delegatų (16 tėmytojų), atstovaujančių 77 skirtingas organizacijas, dalyvių organizacijų skyrius ir kuopas visas bendrai skaitant tik viena organizacija.

Atstovauta 15 unijų ir eilė šapų, tame skaičiuje ir kelios stambios rūbsiuvyklos. O rūbsiuvių viršininkai, kaip žinia, pasiskelbė neremsią Wallace'o.

Konferencijoje taipgi 56 delegatai atstovavo veteranų ir jaunimo organizacijas; 41 —tautines grupes, 21—moterų organizacijas. Konferencijos veidas, didžiumoje, buvo jaunas.

Priimtos rezoliucijos pasmerkė mūsų valdinių įstaigų kurstymą karo ir rėmimą reakcinių režimų, išdavystę Palestinos, atakas ant Tarybų Sąjungos, Thomas - Rankino Neamerikinių Veiksmų Komitetą ir jo bandymą apkaustyti liaudį Mundt biliumi. Taipgi pasmerkė kėlimą fėro. Dėl tų visų blogumų, pareiškė rezoliucija, kalti yra lygiai republikonai ir demokratai.

Profesionalai Nepasidavė Bauginimams

Greta kitų įdomių ir svarbių šios konferencijos ypatybių pažymėtina ta, kad profesionalų sesijoje dalyvavo 75 profesionalai ir kad jų sesijos raportą bendrajai sesijai pateikė Brooklyno Kolegijos profesorė Sarah Riedman. Tai rodo, kad profesijų žmonės jau nugalėjo baimę, ryžtasi nepaisyti reakcijos grąsinimų, norinčių sulaikyti juos nuo bendros veiklos su liaudimi išlaikymui demokratijos ir taikos. Profesionalai atėjo į tą judėjimą ir jame pasiliks.

Profesionalų divizijoje už Wallace jau turi šimtus narių iš kiekvienos profesionališko darbo srities: daktarų, dentistų, advokatų, profesorių ir kitų. Turima net laikraštininkų, tačiau šie pastarieji gali pritarti Wallace judėjimui tik vakarais. Dienomis jie turi rašyti mūsų šalies komercinėje "laisvoje" spaudoje prieš Wallace, nes kitaip galėtų "laisvai" liktis be darbo ir laisvai mirti badu.

Prašome Jūsų Talkos

Laisvėje jau buvo minėta, jog šį šeštadienį, gegužės 15-tą, Laisvės salėje, 419 Lorimer St., įvyks filmų vakaras.

Kadangi jis ruošiamas trumpu laiku, atradus dar vieną šeštadienį liuosu pirm didžiųjų naujo namo atidarymo švenčių ir pirm vasaros karščių, tad garsinimui laiko mažai liko. Dėl to mes prašome jūsų, kurie šį pranešimą skaitysite, laikyti tai užkvietimu sau ir prašymu būti kvietėjais kitu.

Tikimės, kad šį mūsų prašymą išgirsite ir išklausysite dabar, kaip tai darydavote praeityje teikdami mums galimybę įvykdyti gražias ir naudingas pramogas.

Filmų rodymo pradžia 7:30 vakaro.

Greta filmų bus aiškinami dabartiniai darbininkams vergijos biliai ir pranešimai, kas veikiama nedaleisti jiems tapti įstatymais.

L. K. Klubas.

Mirė

Rose D'Alliegro, 72 m., amžiaus, gyveno 112 Walton St., Brooklyne, mirė geg. 8 d., Kings County ligoninėj. Kūnas pašarvotas grab. Povilo Gusto koplyčioj, 354 Marcy Ave., Brooklyne.

Laidotuvės įvyks geg. 12 d., šv. Jono kapinėse. Velionė paliko nuliūdime 5 dukteris ir 4 sūnus. Laidotuvių apeigomis rūpinasi graborius Gustas.

Areštuoti Dar Trys Streikieriai

New Yorko policija praėjusį pirmadienį areštavo dar tris darbininkus, pikietavusius užstreikuotą Armour skerdyklą-šapą, 11th Ave. ir 40th St., New Yorke. Viena iš jų, Terry Robinson, kitos unijos narė, buvo atėjusi į talką streikieriams, o kiti du —streikieriai.

Magda Fonseca, 9 metų, tapo užmušta taksiko, Bronxe, jai staiga išbėgus priešais taksiką iš už gatvekario.

C. BROOKLYN, N. Y.

Pasiųs Delegatą LDS Seiman

Trečiadienį, gegužės 5 d., Lietuvių Neprigulmingo Klubo name, įvyko LDS 46 kuopos susirinkimas. Narių dalyvavo vidutiniai. Kuopos komiteto raportas priimtas be diskusijų. Kuopoje viskas tvarkoje. Ligonių šiuom syk nėra. Susispendavusių irgi nėra. Tik bėda su naujų narių gavimu. Nuo pradžios vajaus iki dabar gauta tik du nauji nariai, iki skirtos kvotos dar trūksta šešių. Vajaus laikas jau baigiasi, bet mes nenustojame vilties. Paskutinius du vajaus mėnesius mes dėsime pastangas, kad išnaudojus visas progas gavimui naujų narių.

Skaityta laiškai nuo Civil Rights Congress, Joint Anti-Fascist Refugee Committee ir LDS Centro. Į visus laiškus atsiliepta teigiamai.

Atlikta balsavimas LDS Centro Valdybos sekančiam terminui ir išrinkta delegatas LDS seiman, kuris įvyks Cleveland'e liepos mėn. Išrinkta delegatas į viso miesto organizacijų konferenciją prieš Mundt bilių (įvykdyta 8-tą gegužės, Central Needle Trades High School Auditorijoje, New Yorke).

Vienas draugas paaiškino, kad 1-mos gegužės parado sumobilizavimui turėta daugiau išlaidų, negu įplaukų ir kad tą nedatekių reikalinga išlyginti. Paprašė draugų pagal išgalę prisidėti. Aukojo: W. Skodis ir A. Gabalis po 2 dol. J. Weiss 1 dol. K. Bender, P. Burneikis, P. Semen ir M. Yuškienė po 50 centų ir W. Baltrušaitis 25 centus. Jeigu ir kitų kuopų draugai pasidarbuos, tai nedateklius kai bematant bus išlygintas.

Buvo prisiminta ir apie Lietuvių Kultūrinį Centrą, kurio oficialis atidarymas bus gegužės 29, 30 ir 31. Visi draugai rengiasi dalyvauti ir kitus kviesti, kad ten atsilankytų.

Draugas A. Gabalis jau pirmiaus buvo pasižadėjęs pasipirkti LKC šėrą. Savo prižadą išpildė. Dar yra kuopiečių, kurie nėra šėrininkais. Kai kurie gal manė, kad namas nebus galima atidaryti. Dabar abejonėms nėra pamato: namas bus atidarytas. Dabar laikas visiems, kurie dar nesate šėrininkais, be jokio vilkinimo jais tapti.

Koresp.

Kazakevičių Iškilmingai Palaidojo

Gegužės 1-mos rytą, minioms New Yorko darbo žmonių ruošiantis į maršavimą prieš atsteigimą fašizmo, už taiką, būrys darbo žmonių taip pat masiniai išlydėjo į paskutinį maršą kariškį velionį Vincą Kazakevičių.

Iš Bieliausko šermeninės išlydėtas anksti rytą, dar pirm 9-tos, kadangi dar norėta jis atlydėti į Karalienės Angelų bažnyčią religinėms apeigoms, o po to pirm 12-tos nulydėti į veteranų tautines kapines, gražiajame Pinelawn srities kapinyne, esančiame atstu užmiestyje ant Ilgosios Salos.

Jaunuolis Vincas atidavė savo gyvybę už mūsų pergalę ant fašizmo būdamas tik 25 metų amžiaus, Francijoj, 1944 metų liepos 12-tą, po ištarnautų 30 mėnesių karinėje tarnyboje. Jo palaikai buvo tik dabar parvežti palaidojimui čionai.

Liūdna procesija, daugybė velionies ir šeimos giminių, draugų ir pažįstamų palydovų išsitiesė mašinose kelis blokus. Jo gyventame bloke ties 18 Stagg St., tarp Union Avenue ir Lorimer St., kur tebegyvena velionies tėvai ir sesutė, jo pagarbai ir atsisveikinimui visos vėliavos plevėsavo nuleistos pusiau stiebo. Sunku bile kam išsilaikyti neliūdėjus.

Juo liūdnesnė atrodė jo motinos dalia. Pažeista širdimi ir tebebūdama skaudžiai fiziškai pažeista nuo kritimo ant ledo gatvėje praėjusią žiemą, jinai, tačiau, sukaupusi visas pajėgas ir rimtį, ant ramsčių, atvyko kartu su visais išleisti karžygį sūnų. Kol gyvos, ją mačiusios moterys ir visi neužmirš to reginio, nei jos ištvermės.

Skaistus rytas, ramutė aplinkuma ir paukšteliai kapinyna supančiose giraitėse ir soduose priėmė atlydėtą jaunuolį, tarsi pasakodami, kad pasaulyje turės būti išlaikyta taika.

Ilsėkis, jaunuoli! Dėka jums ir milionams kitų tokių, kaip jūs, išlikusieji gyvi ir sveiki darbuosimės, kad pasaulis sulauktų visuotinos ir pastovios taikos, kad ateitų ramybė visiems geros valios žmonėms.

D—ė.

Anthony Varula, 38 metų, antrojo pasaulinio karo veteranas, mirė iššokęs ar nukritęs iš viešbučio Flanders 9-to aukšto, New Yorke.

LAISVĖS SPAUSTUVEI REIKALINGAS DARBININKAS

Laisvės spaustuvei reikalingas darbininkas, mokantys troką vairuoti. Gera mokestis darbą išmokus. Rašykite tuojau paminėdami savo amžių ir koki darbą dabar dirbate. Kreipkitės: Laisvė, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (111-113)

Turėjome Vasaros Dieną

Pavasario šiemet kaip ir nebuvo, išskyrus porą pavasariškų dienų pačioje pradžioje ir porą per gegužinę. Bet gegužės 10-tą susilaukėme tikrai vasariško oro, 82 laipsnių šilumos, šilčiausios dienos šių metų. Vienok mūsų dešimtoji buvo ne už vis šilčiausia — 1896 metais 10-tą gegužės buvo 90.6 laipsniai šilumos.

Lietuvių Kultūros Centro Šėrininkų Susirinkimas Ir Pasilinksminimas

Sekmadienį, gegužės 16 d., įvyks Lietuvių Namo Bendrovės (Lithuanian Building Corp.) dalininkų susirinkimas. Visi Brooklyne ir apylinkėje gyveną Lietuvių Namo Bendrovės dalininkai kviečiami susirinkti į nuosavą namą — Liberty Auditorium, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y. Pradžia 2 val. po pietų.

Šiame susirinkime pasitarsime, kaip geriau prisiruošti prie Kultūrinio Centro atidarymo, kuris įvyks gegužės 29, 30 ir 31. Taipgi reikės tam apvaikščiojimui nemažai patarnautojų. O dar yra ir kitų svarbių klausimų aptarti.

Po minimo susirinkimo dar turėsime pasilinksminimo vakarėlį. Turėsime šalto alučio ir įvairių valgių. Restorano vedėja Ona Glaubičienė pagamins skanių valgių. Galėsime linksmai ir draugiškai praleisti vakarą.

Tad visi ir visos į Lietuvių Kultūros Centrą sekmadienį. Pakvieskite savo draugus ir pažįstamus.

Namo Komisija.

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0208

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

LIETUVIŲ KULTŪRINIS CENTRAS ATDARAS BIZNIUI

Jau išrandavojamos salės baliams, bankietams, parėms ir kitokiems parengimams.

Oficialis Lietuvių Kultūrinio Centro atidarymas įvyks dekoracijų dienos šventėje.

Gegužės-May 29, 30 ir 31

Visi rengkitės į atidarymo pokilį. Už dienos-kitos bus paskelbta atidarymo pokilio programa.

Draugijos, Klubai ir įvairios organizacijos yra prašomi kreiptis į Lietuvių Kultūrinį Centrą ir užsisakyti salės savo parengimams rudeniniui sezonui.

Gražiausios, puikiausia įrengtos ir patogiausios salės parengimams iš visų Amerikos lietuvių salių yra Didžiojo New York Lietuvių Kultūrinio Centro salės.

Dalyvaukite atidarymo pokilyje, susipažinkite su savo kultūriniu Centru. Pamatykite savo akimis tą puikų pastatą.

BOWLING KAS VAKARĄ

Jau dabar, kas vakarą bowling atdaras. Kiekvieną vakarą čia galite gauti gerą vakarienę. Užeikite persitikrinti. Jūs jausitės, kad valgote namie prie savo stalo. Tikrenybėje juk tai ir yra namai visų Amerikos lietuvių. Taip čia ir turime jaustis.

Lietuvių Kultūrinio Centro oficialis vardas yra:

LIBERTY AUDITORIUM

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.
Telefonas VIrginia 9-4678

Kas tik turite kokius parengimus, vestuves, gimtadienių pares ar kitką tuojau kreipkitės aukščiau paduotu antrašus užsisakyti salę.

Linksmai Praleiskite Week Ends

Penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais mūsų Kultūrinis Centras bus pasirengęs tinkamai aptarnauti publiką. Taigi Week Ends praleiskite Lietuvių Kultūriniame Centre.

Peter Kapiskas

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

JŪSŲ AKYS yra JŪSŲ BUITIS
SAUGOKITE JAS GERAI
Duokite išegzaminuoti savo akis ir 'sužinokite tiesa apie savo akis'
Jerome Hurwitz B. S. A. O.
OPTOMETRISTAS
Mes patys ištekiname stiklus, pritaikom jūsų regėjimui.
830 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.
EV. 8-2123
Atdara kas vakarą iki 8-tos — Penktadieniais uždara

Man's BULOVA...richly styled ...always accurate and dependable. $52.50

Lady's BULOVA . . . modern beauty in every trim line . . . 17 jewels. $33.75

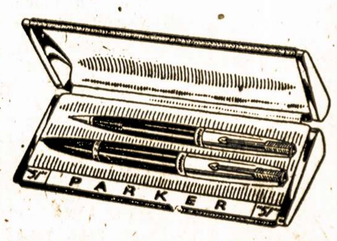

Graži įvairybė kostumiškų džiuvelerių. Suknelėm setai Elgin — American išdirbimo, Laikrodžiai Longines, Bulova, Gruen, Hamilton, Benrus, etc. Vėliausių madų Moterų ir Vyrų Daimontiniai žiedai.

Now is the time to choose the perfect gift . . . a Parker "51" pen and matching pencil. The demand will be great . . . so avoid disappointment . . . choose tomorrow!

$17.50

ROBERT LIPTON
Jeweler
701 Grand St., arti Graham Ave., Brooklyn